

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΓΙΑ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ ΣΤΗ ΜΕΤΑ-COVID19 ΕΠΟΧΗ



Δημιουργήθηκε από τον οργανισμό ΖΑΕΔΝΟ και τους εταίρους του έργου Cultural Footprint

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

01 ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΓΟΥ

02 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

03 COVID-19 ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ, ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ
ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΙΣ ΠΕΝΤΕ ΧΩΡΕΣ ΠΟΥ
ΕΜΠΛΕΚΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΡΓΟ

04 ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

05 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

06 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

07 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ



ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΓΟΥ



Το “Cultural Footprint” είναι ένα έργο επιχειρηματικής ανάπτυξης νέων για αναδυόμενους καλλιτέχνες, το οποίο στοχεύει στην ανάπτυξη μιας επιχειρηματικής νοοτροπίας στους νέους καλλιτέχνες και στην ενθάρρυνσή τους να αναλάβουν την ευθύνη για τη δική τους επιτυχία και τα επιτεύγματα της ζωής τους. Εφαρμόζει μια μεθοδολογία τεσσάρων βημάτων που βελτιώνει τις δεξιότητες των νέων και τους βοηθά να υλοποιήσουν τις πρώτες επιχειρηματικές ιδέες τους: το πρώτο βήμα είναι να τους εμπνεύσει, το δεύτερο είναι να τους διδάξει πρακτικές δεξιότητες, το τρίτο είναι να τους καθοδηγήσει και το τέταρτο είναι να τους δικτυώσει και να τους αναδείξει νέους ορίζοντες και προοπτικές. Η διαδικασία μάθησης μέσω της πράξης πραγματοποιείται σε συνεργασία με θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων και επιχειρηματίες, οι οποίοι δείχνουν στην πράξη πώς λειτουργούν οι επιχειρήσεις και οι διαδικασίες παραγωγής προϊόντων.

Ο απώτερος στόχος του έργου είναι ο προσδιορισμός των κενών και των αναγκών που έχουν και αντιμετωπίζουν οι νέοι καλλιτέχνες λόγω της πανδημίας COVID-19. Το έργο CULTURAL FOOTPRINT, για την αναγνώριση των αναγκών των νέων καλλιτεχνών, προχώρησε στην υλοποίηση και διοργάνωση τοπικών συναντήσεων προσκαλώντας φορείς και προσωπικότητες που είτε ανήκουν στον πολιτιστικό κλάδο είτε τον εκπροσωπούν.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΓΟΥ



Το έργο σχεδιάστηκε και δημιουργήθηκε ως απάντηση στις αναδυόμενες ανάγκες των νέων καλλιτεχνών και εμπειρογνομόνων του πολιτιστικού τομέα για λήψη υποστήριξης από ειδικούς και επανέναρξης ή έναρξης των προσανατολισμένων στην τέχνη επιχειρήσεων τους μετά την πανδημία. Η επιχειρηματική πραγματικότητα δεν θα είναι ποτέ ξανά η ίδια, οι νέοι και οι αναδυόμενοι καλλιτέχνες θα πρέπει να αναθεωρήσουν προσεκτικά τις δεξιότητές τους, να αξιολογήσουν τις ικανότητες, τις φίρμες τους και να οργανώσουν τις επιχειρήσεις τους, προκειμένου να μειώσουν τους κινδύνους των αρνητικών επιπτώσεων μιας ενδεχόμενης δεύτερης πανδημίας και να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες.

Το παρόν έργο στοχεύει στη δημιουργία μιας μεθοδολογίας και ενός εγχειριδίου κατάρτισης σχετικά με τη δημιουργία επιχειρήσεων για νέους και αναδυόμενους καλλιτέχνες, από τη διαχείριση έργων, τη χρηματοδότηση, την εργασία σχετικά με το ακροατήριο και το προσωπικό μάρκετινγκ (showreels), ως τις τεχνικές γνώσεις για την υποστήριξη των νέων καλλιτεχνών στη δημιουργία μικρών επιχειρήσεων τέχνης ή/ και πολιτιστικών επιχειρήσεων και στη διαδικασία δημιουργικής σκέψης. Αυτό θα επιτευχθεί με την ανάπτυξη σχετικών εκπαιδευτικών λύσεων και υλικών για την ενίσχυση της ικανότητας των νέων εργαζομένων στον πολιτισμό για να αγωνίζονται στο τρέχον οικονομικό περιβάλλον. Ταυτόχρονα, το έργο είναι αφιερωμένο σε όλους εκείνους τους νέους που επιθυμούν να δημιουργήσουν τη δική τους δημιουργική μικροεπιχείρηση ως απάντηση στην κρίση ή την ανεργία.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΓΟΥ



ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΕΙΝΑΙ:

- Χρήση καινοτόμων ψηφιακών λύσεων για την αύξηση των επιχειρηματικών και ψηφιακών ικανοτήτων των εμπειρογνομόνων του τομέα της νεολαίας στον πολιτιστικό τομέα και την κάλυψη των κενών επιχειρηματικών και ψηφιακών δεξιοτήτων.
- Συνδυασμός καινοτόμων ψηφιακών εργαλείων και πολιτιστικού περιεχομένου προκειμένου να βοηθηθεί ο νέος καλλιτέχνης στη διαδικασία του branding και της δόμησης, χρησιμοποιώντας νέα μοντέλα επιχειρηματικής διάρθρωσης.
- Χρήση καινοτόμων τεχνολογιών επικοινωνίας και κατάρτισης και δημιουργία «ψηφιακών προσωρινών διαμονών» για νέους και αναδυόμενους καλλιτέχνες.
- Δραστηριότητες που ενισχύουν τη συνεργασία και τη δικτύωση μεταξύ επιχειρηματικών και καλλιτεχνικών οργανισμών, του πολιτιστικού και επιχειρηματικού τομέα.
- Δημιουργία καινοτόμου εκπαιδευτικού προγράμματος με στοιχεία επιχειρηματικής ανάπτυξης και δημιουργικής σκέψης.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι τέχνες είναι αναπόσπαστο μέρος της κοινωνικής, πολιτικής και οικονομικής ευημερίας και ζωτικότητας των εθνών μας. Η συμπερίληψη των τεχνών στην παιδική ηλικία και τη νεολαία έχει συνδεθεί με θετικά ακαδημαϊκά, κοινωνικά και συναισθηματικά αποτελέσματα στη μετέπειτα ζωή. Υπάρχουν, επίσης, θετικές σχέσεις μεταξύ τέχνης και άλλων κοινωνικών και πολιτικών δραστηριοτήτων, όπως ο εθελοντισμός στις κοινότητες. Οι τέχνες και ο πολιτισμός έχουν βιώσει σημαντικές οικονομικές αποτυχίες από τον COVID-19. Σε όλο το φάσμα των καλλιτεχνικών και δημιουργικών εγχειρημάτων, οι περιορισμοί στις συναθροίσεις, οι αλλαγές στη συμπεριφορά των καταναλωτών (εθελοντικές ή μη) και η σοβαρή ανεργία έχουν επηρεάσει καταστροφικά τον τομέα. Το πλήρες εύρος και η κλίμακα του αντίκτυπου μπορεί να είναι δύσκολο να διακριθούν, εν μέρει λόγω του μεγέθους και της ποικιλομορφίας των βιομηχανιών και των επαγγελματιών που συναποτελούν τον κλάδο των τεχνών και του πολιτισμού.

Η τέχνη και ο πολιτισμός αποτελούν μέρος κάθε ζωντανής κοινότητας και σχηματίζουν ελκυστικά αστικά περιβάλλοντα. Η καλλιτεχνική δημιουργία και επιχειρηματικότητα συμβάλλουν στη δημιουργία καινοτόμων χώρων συνάντησης, που σφύζουν από ιδέες, δράσεις και πολιτιστικές εκδηλώσεις. Ωστόσο, η κατάσταση της πολιτιστικής απασχόλησης είναι περίπλοκη και υπάρχει υπερσυγκέντρωση σε αρκετούς επαγγελματικούς τομείς.

Η μαζική ψηφιοποίηση το τελευταίο διάστημα στον τομέα του πολιτισμού δεν είναι, σαφώς, προσωρινή και θα μπορούσε να δημιουργήσει νέες μορφές εμπειρίας και επιχειρηματικά μοντέλα με δυνατότητες στην αγορά. Υπάρχει μια ευκαιρία για σημαντική καινοτομία όσον αφορά στην ανάπτυξη σύγχρονων τεχνολογιών, που επιτρέπουν την «εξ αποστάσεως παρουσία» (τεχνητή νοημοσύνη, εικονική και εμπλουτισμένη πραγματικότητα, Διαδίκτυο, κ.λπ.) για την οικοδόμηση μιας νέας «οικονομικής εμπειρίας».

Οι νέοι τρόποι ψηφιακά διαμεσολαβημένες, αποκεντρωμένης δημιουργικής παραγωγής επιτρέπουν τη συνεργασία με μεγαλύτερες και ευρύτερες κοινότητες, όχι μόνο στο τελικό αποτέλεσμα, αλλά και όσον αφορά στην παραγωγή του περιεχομένου. Η τάση αυτή θα μπορούσε να οδηγήσει σε πιο περιεκτικές και καινοτόμες μορφές συλλογικής παραγωγής δημιουργικού περιεχομένου.

Η κρίση του COVID-19 δημιούργησε νέες συνθήκες εργασίας, απαίτησε νέα μοντέλα επιχειρηματικής οργάνωσης, κάλεσε για ψηφιοποίηση σχεδόν όλων των επιχειρηματικών υπηρεσιών μέσω πλατφορμών και εργαλείων. Επιπλέον, καθιστά πιο επιτακτικά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νέοι και αναδυόμενοι καλλιτέχνες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, λαμβάνοντας υπόψη και το καθεστώς της αυτοαπασχόλησης, την έλλειψη κρατικής στήριξης και τα ευρεία μέτρα περιορισμού του έργου τους. Επιπλέον, πολλοί μορφωμένοι εργαζόμενοι στον πολιτιστικό τομέα είναι υποαπασχολούμενοι ή μόνιμα σε καθεστώς ημι-απασχόλησης και δυσκολεύονται να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους και να ζήσουν από την τέχνη τους. Ακόμη, η νέα κατάσταση με τη συνεχιζόμενη πανδημία COVID-19 έχει καταστήσει ακόμη πιο δύσκολο για τους πολιτιστικούς φορείς να βρουν απασχόληση στους αντίστοιχους πολιτιστικούς τομείς τους. Πιο συγκεκριμένα, η πανδημία δημιούργησε ένα νέο τοπίο – και ο πολιτισμός συνεχίζει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πανδημία COVID-19 επιτάχυνε μια διαδικασία αλλαγής. Υπογραμμίστηκαν ήδη υπάρχοντα προβλήματα στον τομέα της τέχνης και του πολιτισμού, όπως η προστασία των καλλιτεχνών, οι επιχορηγήσεις στον τομέα του πολιτισμού και της τέχνης, οι μηχανισμοί χρηματοδότησης, οι διαδικασίες κοινωνικής ένταξης. Ο COVID-19 πυροδότησε μια διαδικασία ψηφιοποίησης, η οποία αν και είχε αφενός καινοτόμα στοιχεία, ανέδειξε αφετέρου την ανάγκη ενσωμάτωσης νέων πολιτικών, τόσο σε εκπαιδευτικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο κοινωνικών πολιτικών, για την αποφυγή του αποκλεισμού ενός μέρους της κοινωνίας από τη διαδικασία ψηφιοποίησης.

Το ξέσπασμα της πανδημίας COVID-19 απειλεί ιδιαίτερα το μέλλον των νέων και αναδυόμενων καλλιτεχνών, δημιουργών και πολιτιστικών φορέων, οι οποίοι επηρεάζονται σοβαρά από την επιβολή μέτρων αποστασιοποίησης, και τις επακόλουθες αναβολές, ακυρώσεις εκδηλώσεων, ζωντανών παραστάσεων, το κλείσιμο εκθέσεων, μουσείων και πολιτιστικών ιδρυμάτων. Μια τέτοια κατάσταση, με προφανείς διαφορές μεταξύ των κρατών-μελών, των περιφερειών και των κοινωνικών ομάδων, έχει αντίκτυπο στη δυνατότητα της νεολαίας του πολιτιστικού τομέα να ακολουθήσει την ψηφιοποίηση και να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, ιδίως στους πολιτιστικούς και δημιουργικούς τομείς όπου η απασχόληση είναι επισφαλής. Αποτελεί, επίσης, ένα πρόσθετο εμπόδιο για τους νέους και αναδυόμενους καλλιτέχνες, συγγραφείς, και τις νεοσύστατες πολιτιστικές και δημιουργικές επιχειρήσεις, που αντιμετωπίζουν ανταγωνισμό από καθιερωμένους, κυρίαρχους παρόχους πολιτιστικού περιεχομένου, με πιθανές συνέπειες για την πολιτιστική πολυμορφία, όπως δείχνει η μελέτη για την οικονομική κρίση του 2008. Το ποσοστό απασχόλησης των νέων μειώθηκε ραγδαία [Ga1] λόγω της κρίσης COVID-19. Αγώνιζονται να βρουν έμπνευση, εργασία, συνεργασία και κονδύλια/επιχορηγήσεις για να υποστηρίξουν το έργο τους. Το lockdown και τα μέτρα αποστασιοποίησης έχουν, επίσης, καταστήσει εμφανή τη σημασία των τεχνών και του πολιτισμού για την ψυχική ευημερία των ανθρώπων – και, ενδεχομένως, μέσω των ολοένα και πιο τεκμηριωμένων ψυχοσωματικών επιπτώσεων της πολιτιστικής πρόσβασης, και για την υγεία.

Οι νέοι και αναδυόμενοι καλλιτέχνες αντιμετωπίζουν μία από τις μεγαλύτερες κρίσεις του τελευταίου αιώνα, καθώς η πανδημία έχει επιφέρει πολλούς περιορισμούς σε κάθε είδους καλλιτεχνικά έργα. Δημιούργησε την ανάγκη για ουσιαστική αναδιάρθρωση και αναγέννηση της τέχνης με τη χρήση εργαλείων ψηφιοποίησης, ψηφιακής συνεργασίας, ηλεκτρονικού κοινού και ηλεκτρονικού επιχειρείν.

ή: Το ποσοστό ανεργίας των νέων αυξάνεται ραγδαία [Ga1]

COVID-19 ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

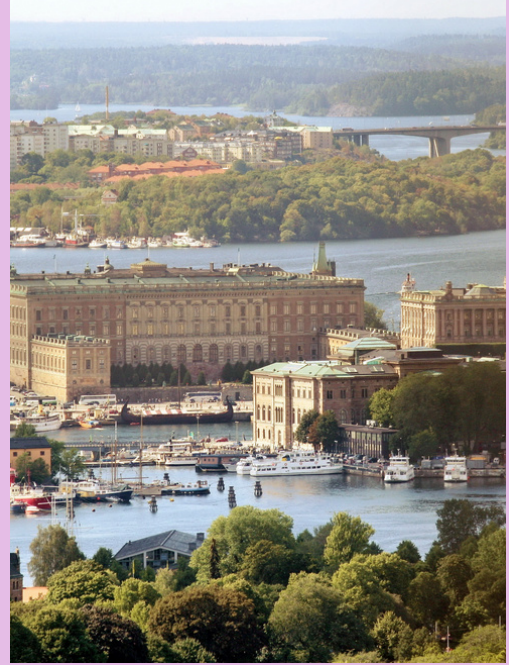


ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΙΣ ΠΕΝΤΕ ΧΩΡΕΣ ΠΟΥ ΕΜΠΛΕΚΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΡΓΟ

Οι τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας είναι σημαντικοί από μόνοι τους όσον αφορά στο οικονομικό τους αποτύπωμα και την απασχόλησή τους. Προωθούν, επίσης, την καινοτομία σε ολόκληρη την οικονομία, καθώς συμβάλλουν και σε πολυάριθμους άλλους διαύλους με θετικό κοινωνικό αντίκτυπο (ευημερία και υγεία, εκπαίδευση, ένταξη, αστική ανάπτυξη κ.λπ.). Είναι από τους πλέον πληγέντες από την πανδημία, με τις μεγάλες πόλεις να περιέχουν συχνά το μεγαλύτερο ποσοστό θέσεων εργασίας που κινδυνεύουν.

Η δυναμική ποικίλλει μεταξύ των επιμέρους τομέων, με τις δραστηριότητες βάσει τόπου και τις σχετικές αλυσίδες εφοδιασμού να επηρεάζονται περισσότερο. Οι πολιτικές για τη στήριξη των επιχειρήσεων και των εργαζομένων κατά τη διάρκεια της πανδημίας ενδέχεται να μην είναι προσαρμοσμένες στα μη παραδοσιακά επιχειρηματικά μοντέλα και στις μορφές απασχόλησης στον τομέα. Εκτός από τη βραχυπρόθεσμη στήριξη των καλλιτεχνών και των επιχειρήσεων, η οποία προέρχεται τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα, οι πολιτικές μπορούν επίσης να αξιοποιήσουν τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις του πολιτισμού στα ευρύτερα πακέτα μέτρων ανάκαμψης και στις προσπάθειές τους να μετασχηματίσουν τις τοπικές οικονομίες.

ΣΟΥΗΔΙΑ



Η ίδια επισκόπηση εντοπίζει τρία βασικά προβλήματα:

- α) τη μείωση των πολιτιστικών δραστηριοτήτων και προσφορών,
- β) τις συνολικές οικονομικές συνέπειες, δηλαδή την απώλεια εσόδων και,
- γ) την επισφάλεια και την αβεβαιότητα για το μέλλον του τομέα. Μάλιστα, η πανδημία όχι μόνο προκάλεσε πολλά προβλήματα στο πεδίο, αλλά ανέδειξε και τα ήδη υπάρχοντα, όσον αφορά στη δομή του.

Είναι ευρέως γνωστό ότι ο πολιτισμός είναι απαραίτητος για την ανθρώπινη υγεία και ευημερία, καθώς και για την κοινωνικά βιώσιμη ανάπτυξη. Η πλούσια πολιτιστική ζωή υπήρξε καθοριστικό χαρακτηριστικό των κοινοτήτων που λειτουργούσαν καλά ανά τους αιώνες. Επιπλέον, είναι ένας σημαντικός κλάδος που παράγει τεράστια δημόσια έσοδα και στηρίζει εκατοντάδες χιλιάδες θέσεις εργασίας.

Για το λόγο αυτό, όπως προαναφέρθηκε, το κράτος έπρεπε να ανταποκριθεί στις πολυάριθμες επιπτώσεις που επρόκειτο να έχει η πανδημία COVID-19 στον πολιτιστικό τομέα της Σουηδίας. Οι πρωτοβουλίες του κράτους, σε κυβερνητικό, περιφερειακό και δημοτικό επίπεδο, έδειξαν ποικιλομορφία κατά την περίοδο από τον Μάρτιο του 2020 έως τον Δεκέμβριο του 2020. Οι πρωτοβουλίες αυτές, σύμφωνα με την προαναφερθείσα επισκόπηση, **μπορούν να χωριστούν στις ακόλουθες τρεις κατηγορίες:**

- A) Χρηματοδοτικά μέτρα (που χωρίζονται επίσης σε μέτρα κρίσης, απλούστευσης και παροχής κινήτρων)
- B) Μέτρα σχετικά με την απόκτηση και την κοινοποίηση γνώσεων (καθοδήγηση, συνεργασία και άλλες σχετικές δράσεις)
- Γ) Μέτρα που στόχευαν στην επιμονή των πολιτιστικών προσφορών ακόμη και κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 (π.χ. ψηφιοποίηση πολιτιστικών έργων).

Οι οικονομικές παρεμβάσεις της κρίσης αφορούν στην άμεση αντιμετώπιση της απώλειας εσόδων από το κρατικό και περιφερειακό επίπεδο διακυβέρνησης και ανακοινώθηκαν στην αρχή της πανδημίας. Συγκεκριμένα, δελτίο τύπου δημοσιεύθηκε στις 20 Μαρτίου 2020, από το Υπουργείο Πολιτισμού της Σουηδίας, σχετικά με την προσφορά ενός δισεκατομμυρίου σουηδικών κορωνών στον πολιτισμό και τον αθλητισμό, λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας. Όσον αφορά στις πρωτοβουλίες απλούστευσης, αυτές αποσκοπούσαν στην απλοποίηση του μετασχηματισμού των πολιτιστικών έργων, ενώ τα κίνητρα ήταν τα οικονομικά μέτρα για την τόνωση της πολιτιστικής παραγωγής, ανεξάρτητα από την απώλεια εισοδήματος που προκάλεσε η πανδημία.

Τέλος, τα καθοδηγητικά μέτρα περιλάμβαναν έρευνες για την κατάσταση, ώστε να αποκτηθούν, αλλά και να διανεμηθούν γνώσεις για την κατάσταση της πανδημίας. Και τα μέτρα συνεργασίας σημαίνουν τη συνεργασία του πολιτιστικού τομέα με όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης σε διαφορετικούς τομείς πολιτικής.



ΤΣΕΧΙΑ

Στην Τσεχία ο όγκος του ΑΕΠ που δημιουργείται από τον πολιτιστικό τομέα μπορεί να εκτιμηθεί σε 78,0 δισεκατομμύρια CZK[GaI] ή 1,47% του συνολικού ΑΕΠ. Οι αριθμοί αυτοί δείχνουν τη σημασία του πολιτιστικού τομέα για την οικονομία της χώρας. Οι κλάδοι του πολιτισμού και της δημιουργίας αποτελούν μέρος της Κρατικής Πολιτιστικής Πολιτικής της Τσεχίας για την περίοδο 2015–2020 και η ανάπτυξη Στρατηγικής Στήριξης των Κλάδων του Πολιτισμού και της Δημιουργίας αποτελεί καθήκον που ορίζεται στη νέα Έννοια της Στήριξης των Τεχνών.

Η πανδημία έφερε κάποιες ουσιαστικές αλλαγές στην πολιτιστική βιομηχανία της Τσεχίας. Πρώτον, υπογράμμισε την επισφάλεια του τομέα και την ανάγκη για περαιτέρω ανάπτυξη. Η εθνική κυβέρνηση αντέδρασε σε πολλαπλά επίπεδα και προσπάθησε να στηρίξει αυτόν τον εύθραστο τομέα. Οι οικονομικές επιχορηγήσεις δόθηκαν σε μερικούς γύρους, ωστόσο, ήταν δύσκολο να ληφθούν λόγω της γραφειοκρατίας. Το βαθύ επίπεδο συγκεντρωτισμού των τεχνών και του πολιτισμού ήταν επίσης ορατό κατά τη διάρκεια της κρίσης, με την Πράγα να ξεκινά τη δική της πρωτοβουλία για την προσέλκυση τουριστών και την αναβίωση των τεχνών και του πολιτισμού. Για παράδειγμα, αυτό περιλαμβάνει μια εκστρατεία 100 εκατομμυρίων CZK για την προσέλκυση τοπικών τουριστών (Petrová, 2021).

Όσον αφορά στις κοινωνικές πτυχές, η Τσεχία συνεχίζει να εφαρμόζει νέα έργα ή να προσαρμόζει τα υφιστάμενα για τη στήριξη ομάδων κοινωνικής ένταξης, κυρίως Ρομά.

Το 2021 διοργανωτές πολιτιστικών εκδηλώσεων είχαν μείωση εσόδων τουλάχιστον 50% λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού. Το Υπουργείο Βιομηχανίας και Εμπορίου σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού ετοίμασε ένα πρόγραμμα στήριξης. Περίπου 300 εκατομμύρια CZK δεσμεύτηκαν για το πρόγραμμα και κάθε αιτών μπορούσε να λάβει έως και 5 εκατομμύρια CZK.

Για την ακρίβεια, η Pavla Petrová, στην έκθεσή της με τίτλο «Χαρτογράφηση του αντίκτυπου του Covid-19 στον πολιτιστικό τομέα», περιγράφει τον συνολικό αντίκτυπο που είχε ο COVID-19 στον πολιτιστικό τομέα της χώρας. Σύμφωνα με την έκθεση, τον Δεκέμβριο του 2020, η κυβέρνηση ενέκρινε τη δεύτερη πρόσκληση για το πρόγραμμα COVID – Πολιτισμός, το COVID – Πολιτισμός 2, για την υποστήριξη της σκηνής των παραστατικών τεχνών, δηλαδή του θεάτρου, του χορού, της μουσικής κ.λπ. Οι αυτοαπασχολούμενοι καλλιτέχνες επρόκειτο να λάβουν εφάπαξ αποζημίωση έως 60 χιλιάδες CZK και οι επιχειρήσεις αποζημίωση περίπου 10 εκατομμυρίων CZK.

Δύο ακόμη προσκλήσεις ανακοινώθηκαν τον Φεβρουάριο του 2021, σύμφωνα με την Pavla Petrová (2021): Η Covid-Πολιτισμός 3.1, που θα παρείχε στους αυτοαπασχολούμενους καλλιτέχνες από τους τομείς του θεάτρου, της μουσικής, του χορού και της λογοτεχνίας ένα εφάπαξ ποσό 60 χιλιάδων CZK, και η Covid-Πολιτισμός 3.2, που προοριζόταν για φυσικά πρόσωπα και αυτοαπασχολούμενους στον τομέα της κινηματογραφίας, δηλαδή θέσεις εργασίας κινηματογραφικών συνεργείων, δημιουργικών ταινιών κ.λπ. – με εφάπαξ ποσό και πάλι 60 χιλιάδων CZK –, αλλά και για επιχειρηματικές οντότητες – φορείς εκμετάλλευσης κινηματογράφων –, με μέγιστο ποσό 5 εκατομμυρίων CZK.

ΤΣΕΧΙΑ



Αυτό που μπορεί να ειπωθεί για τις επιπτώσεις που είχε ο COVID-19 στον πολιτιστικό τομέα της Τσεχίας, γενικά, είναι ότι τα lockdowns και πολλοί άλλοι περιορισμοί, ειδικά στον πολιτιστικό τομέα όσον αφορά στις παραστάσεις κ.λπ., έπρεπε να εφαρμοστούν, με τον ίδιο τρόπο που συνέβη και σε άλλες χώρες. Παρ' όλα αυτά, οι καλλιτεχνικοί σύλλογοι, και παράλληλα με την κυβέρνηση, με την οποία διατηρούσαν επικοινωνία, κατάφεραν να συνεργαστούν για τη λήψη μέτρων που στόχευαν στη διάσωση του πολιτιστικού τομέα.

Άλλα σχετικά παραδείγματα ήταν η «Πρόσκληση για την Υποστήριξη της Προσβασιμότητας της Τέχνης μέσω Ψηφιακών Μέσων», η οποία, με προϋπολογισμό 30 εκατομμυρίων CZK, επικεντρώθηκε στη σύνδεση μεταξύ της ζωντανής μετάδοσης τέχνης και του κοινού μέσω των νέων τεχνολογιών, και η ειδική πρόσκληση υποβολής αιτήσεων για υποστήριξη από τον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2020, στο πλαίσιο του προγράμματος 'Πολιτιστικές Δραστηριότητες για την Υποστήριξη Έργων στον Τομέα της Επαγγελματικής Τέχνης' με προϋπολογισμό 440 εκατομμυρίων CZK, το κίνητρο του οποίου ήταν να βοηθήσει στη μείωση του αντίκτυπου που θα είχε ο COVID-19 στη βιομηχανία τέχνης.

Τέλος, αλλά σίγουρα ως εξίσου σημαντική, θα πρέπει να σημειωθεί η συμβολή της Τσεχίας στην Πολιτιστική Δράση Ευρώπης (Culture Action Europe), μια κοινή δράση από τον Οκτώβριο του 2020 έως τον Μάρτιο του 2021, η οποία διασφάλισε ότι ο πολιτιστικός τομέας θα συμπεριληφθεί στα εθνικά πακέτα μέτρων ως εργαλείο ανάκαμψης. Η Τσεχία επένδυσε στον τομέα το 4% του συνολικού προϋπολογισμού, που ισοδυναμεί με 290 εκατομμύρια EUR (Carozucca, 2022).

ΙΤΑΛΙΑ



Σε περιόδους κρίσης, ο ιταλικός πολιτιστικός τομέας έχει επιδείξει αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, την τελευταία δεκαετία, η τέχνη και ο πολιτισμός έχουν επιδείξει σημαντική καινοτομία και ανταγωνιστικότητα για την εθνική οικονομία, δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας και έσοδα. Στην Ιταλία ο πολιτιστικός τομέας έχει τεράστιο αντίκτυπο στην οικονομία της χώρας και είναι σε θέση να παράξει καινοτομία και νέες θέσεις εργασίας. Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, στην Ιταλία ο τομέας περιλαμβάνει περίπου 830.000 άτομα, εκ των οποίων το 46% είναι αυτοαπασχολούμενοι (Carozucca, 2020). Φυσικά, αυτό μπορεί να σημαίνει σοβαρή επισφάλεια του τομέα και, κατά συνέπεια, έμφαση που πρέπει να δοθεί στον πολιτιστικό τομέα κατά την εξέταση μέτρων στήριξης στη διάρκεια μιας συγκεκριμένης περιόδου κρίσης.

Αυτό μας οδηγεί στον αντίκτυπο που είχε η πανδημία COVID-19 στη χώρα. Είναι γνωστό ότι η Ιταλία ήταν μία από τις χώρες που επλήγησαν περισσότερο μετά την εμφάνιση της πανδημίας τον Μάρτιο του 2020. Για το λόγο αυτό, η κυβέρνηση θέσπισε χρήσιμους νόμους και βοηθήματα για να προσπαθήσει να προστατεύσει αυτόν τον τομέα κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Αναγνωρίζεται η σημασία της κουλτούρας σε σχέση με άλλους τομείς όπως το σύστημα υγείας.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με έρευνα του ΟΟΣΑ, η Ιταλία ανέστειλε τις πληρωμές κοινωνικής ασφάλισης, τις εισφορές κοινωνικής πρόνοιας και άλλα τέλη για μουσεία και πολιτιστικούς οργανισμούς, γενικά, ως μέτρο για να βοηθήσει στη συνέχιση των πρακτικών του πολιτιστικού τομέα (OECD Survey, 2020: 33). Επιπλέον, η χώρα «διέθεσε το 10% των εσόδων από εισφορές ιδιωτικών αντιγράφων για τη στήριξη καλλιτεχνών και ερμηνευτών» και παρείχε κεφάλαια έκτακτης ανάγκης ύψους 60 εκατομμυρίων ευρώ για τραγουδοποιούς και συνθέτες (OECD Survey, 2020: 35, 37). Όσον αφορά στη συμβολή της Ιταλίας στην Πολιτιστική Δράση Ευρώπης (Culture Action Europe), με 2,1% του συνόλου, δηλαδή 4 δισεκατομμύρια ευρώ, είναι στην πραγματικότητα το κράτος που επένδυσε περισσότερο στον πολιτιστικό κλάδο (Carozucca, 2022).

Ωστόσο, παρόλο που τα μέτρα που ελήφθησαν βοήθησαν τον πολιτιστικό κλάδο της Ιταλίας να αποδείξει την ανθεκτικότητά του και να επιδείξει καινοτομία και ανταγωνιστικότητα, ειδικά κατά τη διάρκεια μιας τόσο δύσκολης περιόδου όπως η πανδημία COVID-19, ο τομέας δεν μπορούσε να παραμείνει άτρωτος. Συγκεκριμένα, το Ιταλικό Σύστημα Πολιτιστικής και Δημιουργικής Παραγωγής (CCPS) παρουσίασε συρρίκνωση του πλούτου κατά 8,1%, σε σύγκριση με τον εθνικό μέσο όρο του 7,2%, ενώ ο τομέας της πολιτιστικής κληρονομιάς επλήγη περισσότερο, με μείωση κατά 19% στον παραγόμενο πλούτο και μείωση κατά 11,2% στην παροχή θέσεων εργασίας.

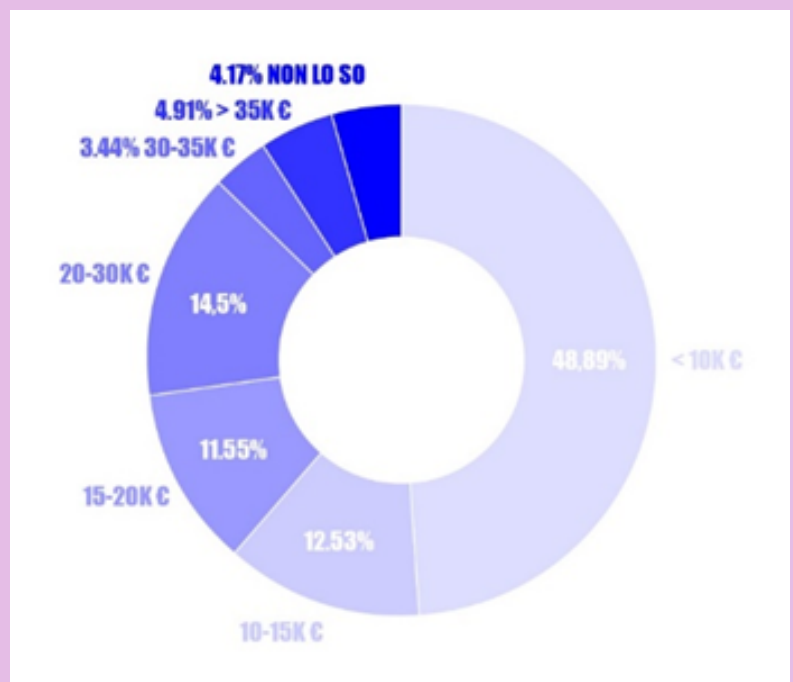


ΙΤΑΛΙΑ

Επιπλέον, μια τομεακή έρευνα που διεξήχθη από την ένωση "Art Workers Italy", που δημοσιεύθηκε τον Σεπτέμβριο του 2021, δείχνει τη συνεχιζόμενη επισφάλεια του τομέα και, ιδιαίτερα, του τομέα της σύγχρονης τέχνης. Ειδικότερα, η έρευνα, η οποία παρέχει τόσο ποσοτική όσο και ποιοτική ανάλυση των συνθηκών εργασίας του τομέα, επικύρωσε 440 συνεντεύξεις, από εργαζόμενους που γεννήθηκαν ιδίως στις δεκαετίες του 1980 και του 1990, με υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού, αλλά, στις περισσότερες περιπτώσεις, με ασταθείς συμβάσεις και περιορισμένη έως καμία προστασία. Μάλιστα, η έκθεση αναφέρει ότι «σχεδόν οι μισοί από τους ερωτηθέντες είχαν εισόδημα μικρότερο από 10.000 ευρώ ετησίως», γεγονός που θα μπορούσε να αποδοθεί στους χαμηλούς μισθούς και την «ασυνέχεια» των συνθηκών εργασίας.

Το παραπάνω διάγραμμα, που προέρχεται από την ίδια την έρευνα, απεικονίζει το ετήσιο εισόδημα στον τομέα της σύγχρονης τέχνης.

Η έρευνα καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι δυσκολίες που εξακολουθεί να αντιμετωπίζει ο πολιτιστικός τομέας είναι αποτέλεσμα του ασταθούς χαρακτήρα των συμβάσεων των καλλιτεχνών, της αμοιβής τους, η οποία είναι συχνά άνιση σε σύγκριση με τον χρόνο που πρέπει να αφιερώσουν στο έργο τους, και του ανεπαρκούς συστήματος πρόνοιας, αποδεικνύοντας ότι οι σύγχρονοι καλλιτέχνες εξακολουθούν να υποεκπροσωπούνται και ότι ανεξάρτητα από το πόσα μέτρα ελήφθησαν για τη στήριξη του τομέα, υπάρχουν ακόμη ανάγκες που πρέπει να ικανοποιηθούν.



ΕΛΛΑΔΑ



Τα προηγούμενα 20 χρόνια, η πολιτιστική βιομηχανία της Ελλάδας έχει σημειώσει σημαντικές περιφερειακές και εθνικές εξελίξεις όσον αφορά τις υποδομές και τις πολιτιστικές εγκαταστάσεις, τα νομοθετικά μέτρα και τις κατευθύνσεις πολιτικής.

Ιστορικά, η χρηματοδότηση που διατέθηκε στο Υπουργείο Πολιτισμού ανήλθε σε αμελητέο μέρος του συνολικού κρατικού προϋπολογισμού. Άλλα υπουργεία (Δημόσια Διοίκηση, Δημόσια Έργα, Τύπος και Μέσα Ενημέρωσης) εγγυώνται ορισμένες δημόσιες επενδύσεις που είναι απαραίτητες για τις τέχνες και την κληρονομιά. Το Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης της Ε.Ε., τα χρήματα από τους τουρίστες και οι πωλήσεις εισιτηρίων σε πολιτιστικά αξιοθέατα και το Ταμείο Λοταρίας, το οποίο εποπτεύεται από το Υπουργείο Πολιτισμού από τη δεκαετία του 1990, υπήρξαν οι πιο σημαντικές πηγές στήριξης των τεχνών τα τελευταία χρόνια.

Ενώ η κυβέρνηση εξακολουθεί να είναι ο κύριος χρηματοδότης πολιτιστικών δραστηριοτήτων, τα ιδιωτικά ιδρύματα είναι όλο και πιο σημαντικά την τελευταία δεκαετία, παρέχοντας πόρους για τη διεύρυνση της πρόσβασης στις τέχνες και τη χρηματοδότηση φιλόδοξων νέων πρωτοβουλιών.

Σύμφωνα με το προφίλ της χώρας, που ετοίμασε ο κ. Κωνσταντίνος Δάλλας (2013):

«Η Ελλάδα ακολουθεί ένα μικτό πολιτισμικό μοντέλο πολιτικής. Η κυβέρνηση είχε παραδοσιακά έναν προνομιακό παρεμβατικό ρόλο στη θέσπιση και την επιβολή πολιτικών προτεραιοτήτων για τον πολιτισμό, ειδικά στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά και τώρα όλο και περισσότερο στην υποστήριξη της δημιουργικότητας, της πρόσβασης και της οικονομικής εκμετάλλευσης των τεχνών».

Εκτός αυτού, το 2009, ιδρύθηκε ένα κοινό Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού, το οποίο είναι στο εξής υπεύθυνο για την εφαρμογή πολιτικών που αφορούν αυτούς τους δύο τομείς, μεταξύ του τομέα του αθλητισμού και, για ένα μικρό χρονικό διάστημα, του τομέα των μέσων ενημέρωσης και της επικοινωνίας (Δάλλας, 2013), αποδεικνύοντας ότι ο πολιτισμός δεν αφορά ένα μονομερές πεδίο, αλλά μάλλον ένα διασυνδεδεμένο με άλλους τομείς πεδίο.

Τα τελευταία 20 χρόνια, ο ελληνικός πολιτιστικός τομέας έχει επιτύχει σημαντικά περιφερειακά και εθνικά ορόσημα όσον αφορά στον πολιτιστικό τομέα. Αλλά λόγω της πανδημίας COVID-19, το κράτος έπρεπε να επιβάλει αρκετούς περιορισμούς σχετικά με τη λειτουργία του πολιτιστικού τομέα. Για το λόγο αυτό, πραγματοποιήθηκε πανελλαδική εκστρατεία της ελληνικής κυβέρνησης για την προστασία της δημόσιας υγείας σε όλους τους τομείς της ζωής και της εργασίας, με τίτλο «ΜΕΝΟΥΜΕ ΣΠΙΤΙ».

Σε αυτούς τους ταραγμένους καιρούς, για να παραμείνει ζωντανός ο πολιτιστικός τομέας, η Ελλάδα ξεχώρισε μεταξύ άλλων ευρωπαϊκών χωρών ως παράδειγμα ενός εξαιρετικού ψηφιακού μετασχηματισμού στις τέχνες και τον πολιτισμό, που πυροδότησε η πανδημία. Συγκεκριμένα, το Μουσείο Ακρόπολης ανέλαβε την πρωτοβουλία, την οποία ακολούθησαν γρήγορα και άλλα εθνικά μουσεία, ακόμη και θέατρα που ψηφιοποίησαν θεατρικές παραστάσεις, και είχε σημαντικό θετικό αντίκτυπο στη διαθεσιμότητα και τη διανομή της τέχνης καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας. Συνέβαλε στη διατήρηση των καλλιτεχνικών έργων και έδωσε την ευκαιρία για πολιτιστική κατανάλωση σε άτομα, τα οποία δεν είχαν πρόσβαση σε δια ζώσης ψυχαγωγία στο παρελθόν λόγω της μειωμένης κινητικότητας, των συνθηκών υγείας ή των οικονομικών περιορισμών. Επιπλέον, η διατήρηση των πολιτιστικών διαδικασιών είχε σημαντικό αντίκτυπο στη συναισθηματική και ψυχολογική ισορροπία του πληθυσμού κατά τη διάρκεια των lockdown.

ΕΛΛΑΔΑ



Η χρηματοδοτική στήριξη που εξασφάλισε το κράτος ήταν επίσης σημαντική, ιδίως σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη το 2020. Σύμφωνα με την έρευνα του ΟΟΣΑ (2020: 34), η Ελλάδα δημιούργησε κεφάλαια για την αγορά έργων τέχνης Ελλήνων καλλιτεχνών, με στόχο τη στήριξη και την απασχόλησή τους στον πολιτιστικό τομέα, λόγω των δυσκολιών που αντιμετώπισαν μετά την ακύρωση εκδηλώσεων.

Ωστόσο, υπάρχουν και αναφορές για πρωτοβουλίες εκτός της πολιτικής του κράτους, με διαφορετικές απόψεις για τη στήριξη της πολιτείας προς τον πολιτιστικό κλάδο κατά τη διάρκεια της πανδημίας, και, κυρίως, η πρωτοβουλία Support Art Workers. Η τελευταία εμφανίστηκε τον Απρίλιο του 2020, κατά τη διάρκεια του πρώτου lockdown στην Ελλάδα, ως απάντηση στο γεγονός ότι ο πολιτιστικός τομέας ένωθε να παραβλέπεται από τα γενικά μέτρα στήριξης προς την κοινωνία των πολιτών από το κράτος.

Θα πρέπει να σημειωθεί, ωστόσο, ότι εκτός από τα παραπάνω, η πανδημία δεν επηρέασε με κανέναν τρόπο το ζήτημα του πολιτιστικού συγκεντρωτισμού στη χώρα και του υφιστάμενου αποκλεισμού περιθωριοποιημένων ομάδων από το να εισέλθουν στον πολιτισμό ως καλλιτέχνες ή εργαζόμενοι στη βιομηχανία. Έτσι, οι κοινωνικές πτυχές των τεχνών και του πολιτισμού παρέμειναν αμετάβλητες.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ



Στην Ολλανδία οι καλλιτέχνες ορίζονται ως μέλη αναγνωρισμένης καλλιτεχνικής ένωσης (Culture Action Europe και Dâmaso, 2021: 13). Ο πολιτιστικός τομέας αντιπροσωπεύει περίπου το 3% του συνολικού ΑΕΠ της χώρας, και περίπου το 48% είναι αυτοαπασχολούμενοι (ΟΟΣΑ, 2020: 9) και η κατάσταση του καλλιτέχνη αντιμετωπίζεται συνήθως με τις πολιτιστικές πολιτικές του κράτους (Culture Action Europe and Dâmaso, 2021: 13).

Η κρίση του κορωνοϊού είχε τεράστιο αντίκτυπο στον πολιτιστικό τομέα. Οι εταιρείες και τα ιδρύματα αναγκάστηκαν να κλείσουν, οι αναθέσεις ακυρώθηκαν και οι εκδηλώσεις διακόπηκαν ή αναβλήθηκαν. Η αλυσιδωτή αντίδραση των συνεπειών μπορεί να γίνει αισθητή σε ολόκληρο τον τομέα: εάν κλείσει ένα θέατρο, οι συνήθεις προμηθευτές και ελεύθεροι επαγγελματίες χάνουν, επίσης, εισόδημα.

Διάφορα μέτρα στήριξης έχουν ανακοινωθεί ή έχουν ήδη εφαρμοστεί τόσο για την οικονομία γενικά όσο και για τον πολιτιστικό τομέα ειδικότερα. Αν και τα μέτρα αυτά αμβλύνουν εν μέρει τα οξυμένα οικονομικά προβλήματα, είναι λιγότερο επιτυχημένα όσον αφορά στην ομοιόμορφη στήριξη όλων στον πολιτιστικό τομέα.

Για παράδειγμα, το μέτρο Tijdelijke Overbrugging Zelfstandige Ondernemers, TOZO (Προσωρινή Γεφύρωση Αυτοαπασχολούμενων Επιχειρηματιών) απαιτεί από τους αυτοαπασχολούμενους να αφιερώνουν τουλάχιστον 1.225 ώρες ετησίως στην καταχωρημένη πρακτική τους. Ωστόσο, οι δημιουργοί πολιτισμού έχουν συχνά μια υβριδική επαγγελματική πρακτική με διαφορετικούς τύπους δραστηριοτήτων και ενδέχεται να μην πληρούν αυτό το κριτήριο. Επιπλέον, η οικονομική προοπτική και η σχετική με την επιχειρηματικότητα λογική του μέτρου δεν ταιριάζουν πάντα με τον τρόπο διαμόρφωσης της επιχειρηματικότητας στον πολιτιστικό τομέα.

Το 2020 η ολλανδική κυβέρνηση διέθεσε επιπλέον 300 εκατομμύρια ευρώ για τον πολιτιστικό τομέα. Αυτή η στήριξη βοήθησε τα πολιτιστικά ιδρύματα που είναι ζωτικής σημασίας για τον τομέα κατά τη διάρκεια των οικονομικά δύσκολων πρώτων μηνών της κρίσης του κορωνοϊού. Τους έδωσε επίσης τη δυνατότητα να επενδύσουν στην επόμενη πολιτιστική περίοδο. Με αυτόν τον τρόπο, η κυβέρνηση υποστήριξε τον πολιτιστικό τομέα και διατηρεί το μονοπώλιο του ολλανδικού καλλιτεχνικού προϊόντος. Αυτή η πρόσθετη στήριξη επέτρεψε επίσης τη διατήρηση της απασχόλησης σε αυτόν τον τομέα όσο το δυνατόν περισσότερο. Ανεξάρτητα από την πρόσθετη στήριξη, ο πολιτιστικός τομέας μπορεί επίσης να αξιοποιήσει τα γενικά πακέτα μέτρων που έχει εγκρίνει η κυβέρνηση. Αυτά περιλαμβάνουν μειώσεις στις ώρες εργασίας για τους εργαζόμενους, πρόσθετη στήριξη για τους ελεύθερους επαγγελματίες και φορολογικά μέτρα. Επιπλέον, στα τέλη Μαρτίου 2020 εφαρμόστηκε ένα πακέτο συνεργασίας για τον πολιτιστικό τομέα. Επίσης, θεσπίστηκε ένα σύστημα κουπονιών για να διασφαλιστεί ότι τα χρήματα για τα εισιτήρια εισόδου παραμένουν στον τομέα όσο το δυνατόν περισσότερο.

Όλα τα παραπάνω αποδεικνύουν τον βαθύ αντίκτυπο που είχε η πανδημία στον πολιτιστικό τομέα της Ολλανδίας και τις προσπάθειες που κατέβαλε το κράτος για την αντιμετώπιση της κρίσης. Υπάρχει μόνο μια τελευταία συνεισφορά που πρέπει να σημειωθεί, και αυτή αναφέρεται στο SENA, μια ολλανδική μη κερδοσκοπικός Οργανισμός Συλλογικής Διαχείρισης (Collective Management Organization) που διαχειρίζεται τα δικαιώματα των ερμηνευτών και των παραγωγών. Ο SENA βοήθησε από οικονομική άποψη, δηλαδή παρείχε αποζημιώσεις για την απώλεια εσόδων που προκλήθηκε από την ακύρωση εκδηλώσεων κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Και, τέλος, ο SENA καθυστέρησε τις πληρωμές και τις εισπράξεις τμημάτων λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας στην οικονομική δυνατότητα των εργαζομένων στον πολιτιστικό τομέα.

EYPHMATA EPEYNAS



ΕΥΡΥΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ



Η ΕΡΕΥΝΑ

Πρωταρχικός στόχος του έργου είναι να αξιολογήσει τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που αντιμετωπίζουν οι νέοι καλλιτέχνες μετά την πανδημία COVID-19. Το έργο CULTURAL FOOTPRINT προσκάλεσε τοπικούς φορείς και προσωπικότητες από τον Δημιουργικό και Πολιτιστικό Τομέα να συμμετάσχουν στην εκτέλεση και διοργάνωση τοπικών συναντήσεων με σκοπό την καλύτερη κατανόηση των απαιτήσεων των νέων καλλιτεχνών. Η περίοδος μετά τον Covid-19 είδε όλα τα μέλη της κοινοπραξίας να συλλέγουν ενεργά δεδομένα σχετικά με τις ανάγκες και τα κενά των νέων και ανερχόμενων καλλιτεχνών.

ΕΥΡΥΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ



ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Τα ενδιαφερόμενα μέρη ψήφισαν για να προχωρήσουν με δύο έρευνες. Η μία δημιουργήθηκε για ανερχόμενους καλλιτέχνες, ενώ η άλλη απευθυνόταν σε εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας, εκπαιδευτικούς και άλλους ενήλικες με επιρροή. Υπήρχαν συνολικά 33 ερωτήσεις, που περιλάμβαναν τόσο ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής όσο και ερωτήσεις ελεύθερης απάντησης.

Και οι δύο έρευνες επιχειρούν να αναλύσουν τα κενά και τις απαιτήσεις που ανέδειξε η πανδημία για τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας και τους καλλιτέχνες. Επιπλέον, ελπίζουν να επιδείξουν πιθανές προσεγγίσεις και τακτικές για την υποστήριξη νέων καλλιτεχνών στην εποχή μετά τον Covid 19.

Κάθε ερώτηση σχετικά με τις έρευνες είχε ως στόχο να μάθει περισσότερα για την ιστορία του καλλιτέχνη, τις δυσκολίες κατά την περίοδο COVID-19, την ψηφιοποίηση, τις ανάγκες κατάρτισης και το πιθανό σενάριο ανάκαμψης.

Όλοι οι εταίροι του έργου πραγματοποίησαν έρευνες τόσο στα αγγλικά όσο και στις μητρικές τους γλώσσες. Χρησιμοποιώντας την πλατφόρμα ερευνών της Ε.Ε. (EU Survey Platform), τα ερωτηματολόγια διανεμήθηκαν διαδικτυακά και **συλλέχθηκαν συνολικά 100 απαντήσεις.**

ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ CULTURAL FOOTPRINT ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ



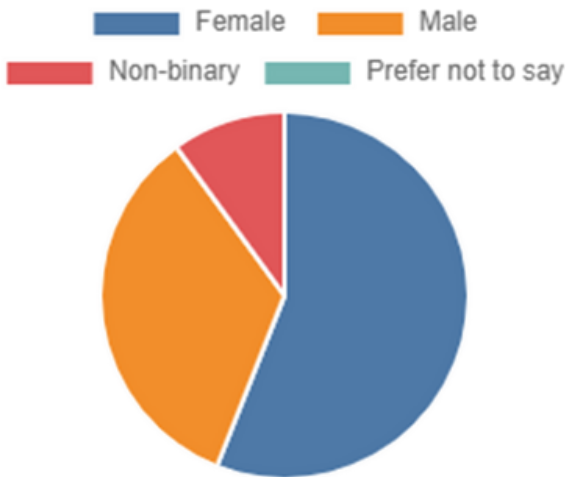
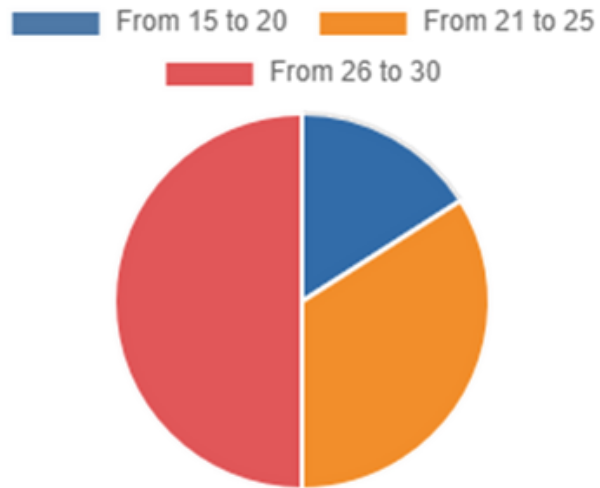
Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Η ανάλυση των ευρημάτων αναφέρεται στα αποτελέσματα που προέκυψαν από το πρώτο ερωτηματολόγιο το οποίο ήταν προσανατολισμένο στους ΝΕΟΥΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ. Το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο συγκέντρωσε 50 απαντήσεις από 50 Νέους Καλλιτέχνες, από τις πέντε συμμετέχουσες χώρες, τη Σουηδία, την Ελλάδα, την Τσεχία, την Ολλανδία και την Ιταλία.

Το ερωτηματολόγιο έχει ως στόχο να φέρει στο προσκήνιο τις απόψεις, τις ανάγκες και τις συστάσεις των συμμετεχόντων.

ΥΠΟΒΑΘΡΟ

Οι τρεις πρώτες ερωτήσεις της έρευνας αφορούν στο υπόβαθρο και στην ποικιλομορφία των ανθρώπων που απάντησαν. Όσον αφορά στην ηλικία των ερωτηθέντων, ένα ποσοστό 50% απάντησε ότι είναι ηλικίας μεταξύ 26 και 30 ετών. Η επόμενη ηλικιακή ομάδα, με ποσοστό 34% ανέφερε ότι ήταν ηλικίας 21 έως 25 ετών, ενώ υπήρχαν λιγότερα άτομα ηλικίας 15 έως 20 ετών, αποτελώντας μόνο το 16%. Τα παραπάνω μπορείτε να τα δείτε στο παρακάτω διάγραμμα:



Όσον αφορά στο φύλο των συμμετεχόντων, παρατηρούμε ότι οι περισσότερες ανέφεραν ως φύλο "Θήλυ", διαμορφώνοντας ένα ποσοστό της τάξεως του 56%. Όσον αφορά εκείνους που ανέφεραν ως φύλο "Άρρεν" ήταν περίπου το 34% των ερωτηθέντων, ενώ 5 άτομα, που αντιπροσωπεύουν το 10% του συνόλου, ανέφεραν "Non-binary".

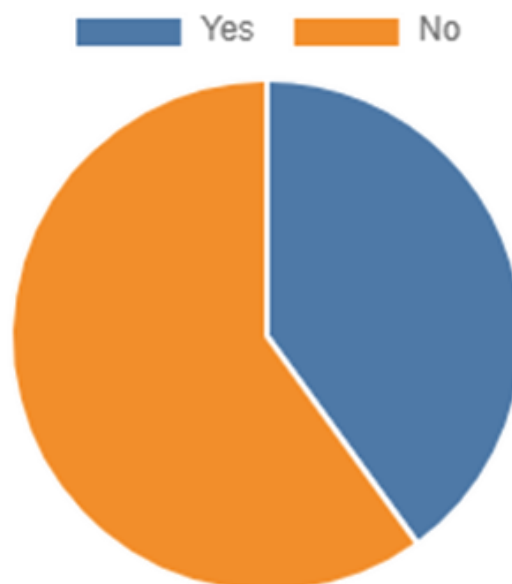
Και όσον αφορά στη χώρα διαβίωσής τους, ζητήθηκε να προσδιοριστεί από τα άτομα που ερωτήθηκαν, και οι πληροφορίες παρέχονται στο ακόλουθο Word Cloud:



ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

Οι ακόλουθες ερωτήσεις αφορούν στο επαγγελματικό υπόβαθρο των ερωτηθέντων στην έρευνα. Συγκεκριμένα, ερωτήθηκαν αν η τέχνη είναι η κύρια ασχολία τους ή όχι και ποια είναι η συγκεκριμένη απασχόλησή τους, ο καλλιτεχνικός τομέας στον οποίο ασχολούνται και το μορφωτικό τους επίπεδο στην τέχνη.

Όσον αφορά στα αποτελέσματα, παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες δεν ανέφεραν ότι η τέχνη ήταν η κύρια απασχόλησή τους. Συγκεκριμένα, μόνο το 40% του συνόλου απάντησε ότι η τέχνη είναι η κύρια απασχόλησή τους, όπως φαίνεται και στο παρακάτω διάγραμμα:



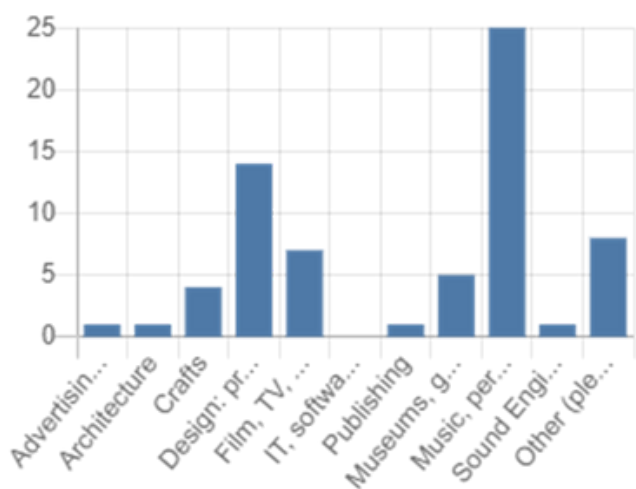
Όταν ρωτήθηκαν για το συγκεκριμένο επάγγελμα/εργασιακή τους κατάσταση, οι περισσότεροι από αυτούς ανέφεραν «Ελεύθερος Επαγγελματίας» (34%), ενώ κάποια άλλα σημαντικά ποσοστά ήταν αυτά των «Φοιτητών» (26%) και αυτά των «Με σύμβαση εργασίας» (24%). Όλες οι απαντήσεις απεικονίζονται παρακάτω:

vedlejší
různě
motherhood
práce

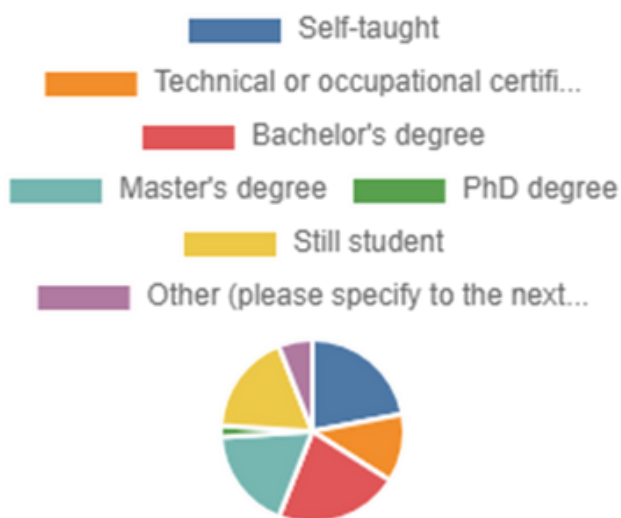
Μάλιστα, κάποιοι ανέφεραν άλλα επαγγελματικά υπόβαθρα, που δεν πρέπει να παραλειφθούν. Για παράδειγμα, υπήρξε μια απάντηση που ανέφερε ως επαγγελματικό υπόβαθρο "Μητρότητα", όπως απεικονίζεται στο Word Cloud παρακάτω:

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

Όσον αφορά στους συγκεκριμένους τομείς τέχνης στους οποίους συμμετέχουν οι ερωτηθέντες, το 50% του συνόλου ανέφερε ότι ασχολείται με τη «Μουσική, τα θεάματα και τις εικαστικές τέχνες», ενώ ένα άλλο σημαντικό 28% ανέφερε ότι ασχολείται με τον τομέα «Σχεδιασμός: προϊόν, γραφικά, μόδα κ.λπ.». και ένα 16% των ερωτηθέντων απάντησε «Άλλο». Η συνολική αναλογία των απαντήσεων απεικονίζεται στο παρακάτω διάγραμμα, ενώ οι συγκεκριμένες απαντήσεις όσων απάντησαν σε κάποιο «Άλλο» πεδίο τέχνης, απεικονίζονται στο Word Cloud.



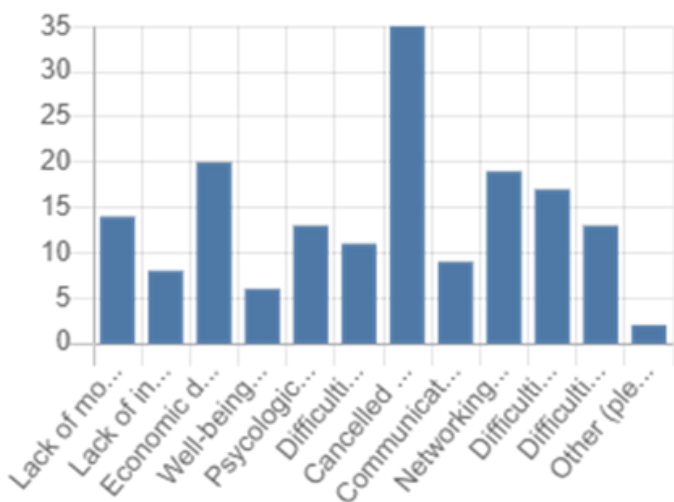
Τέλος, όσον αφορά στο μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων για την τέχνη, έχουμε κάποιες ομοιότητες στις απαντήσεις. Συγκεκριμένα, το 22% αφορά τόσο σε όσους απάντησαν ότι διαθέτουν κάποιο «Πτυχίο» όσο και σε όσους είναι «Αυτοδίδακτοι», ενώ το 18% αφορά τόσο σε όσους έχουν «Μεταπτυχιακό Δίπλωμα» όσο και σε όσους αναφέρουν ακόμη «Φοιτητές». Είναι σημαντικό, όμως, να σημειωθεί ότι το μικρότερο ποσοστό αφορά στην απόκτηση «Διδακτορικού Διπλώματος» (2%, δηλαδή 1 άτομο). Άλλες συγκεκριμένες γνώσεις αναφέρονται σε διαφορετικά επίπεδα: από δικαστές έως άτομα που έχουν παρατήσει το σχολείο.



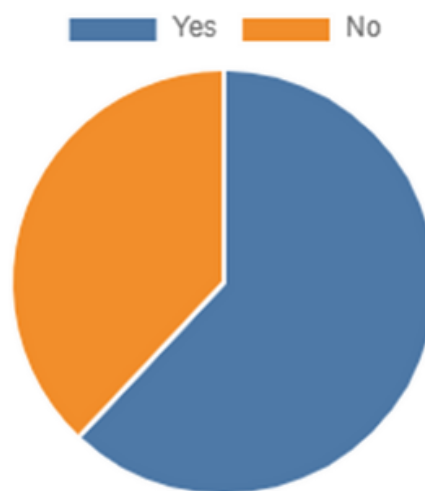
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΙΘΑΝΕΣ ΘΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

Οι απαντήσεις που ακολουθούν αφορούν στα προβλήματα που μπορεί να αντιμετωπίσαν οι ερωτηθέντες κατά τη διάρκεια της καλλιτεχνικής τους διαδικασίας και τις πιθανές θετικές διαστάσεις της πανδημίας που μπορεί να παρατήρησαν, όσον αφορά στις εργασιακές συνθήκες και στις συνθήκες διαβίωσής τους.

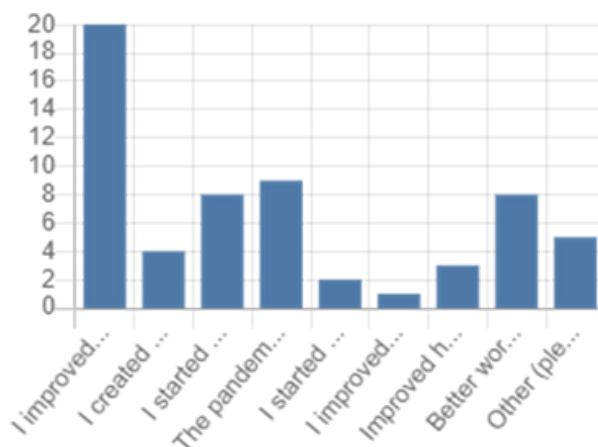
Πρώτον, όσον αφορά στα προβλήματα που αντιμετωπίσαν οι ερωτηθέντες, είναι αξιοσημείωτο ότι το 70% του συνόλου αφορά στο κύριο πρόβλημα που προκάλεσε η πανδημία στον πολιτιστικό κλάδο, και αυτό είναι οι «Ακυρωμένες εκθέσεις, εκδηλώσεις, παραστάσεις κ.λπ.». Εκτός αυτού, θα πρέπει επίσης να σημειωθούν οι «Οικονομικές δυσκολίες» (40%), η «Δικτύωση/συνεργασία με συναδέλφους» (38%), οι «Δυσκολίες πώλησης/κέρδους της τέχνης» (36%) και η «Έλλειψη κινήτρων για δημιουργία» (28%). Το παρακάτω διάγραμμα απεικονίζει τη συνολική εικόνα των δυσκολιών που αντιμετωπίσαν οι ερωτηθέντες:



Ωστόσο, παρά τις μεγάλες δυσκολίες που μπορεί να αντιμετωπίσαν οι συμμετέχοντες, όσον αφορά στη δημιουργία και στην προώθηση/πώληση των έργων τέχνης τους, φαίνεται να συμφωνούν μάλλον με την ιδέα ότι η πανδημία COVID-19 είχε επίσης ορισμένες θετικές διαστάσεις. Συγκεκριμένα, το 62% των ερωτηθέντων απάντησε ότι, ναι, πιστεύει ότι η πανδημία είχε και κάποιες θετικές διαστάσεις, σε αντίθεση με το 38% που απάντησε αρνητικά.



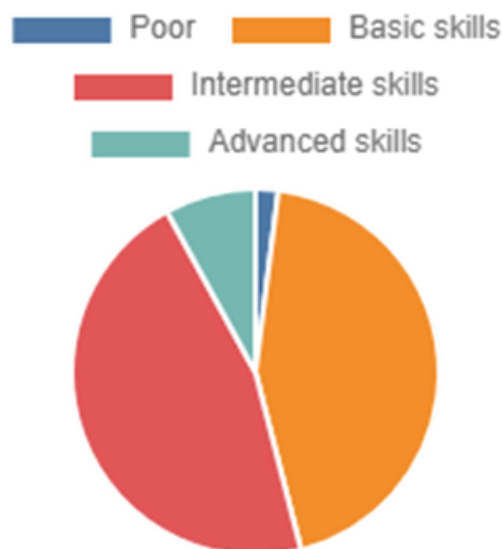
Αλλά πιο σημαντικό είναι να παρατηρήσουμε ποιες μπορεί να ήταν αυτές οι θετικές διαστάσεις, σύμφωνα με τους ερωτηθέντες. Η πιο συνηθισμένη απάντηση αφορά στη βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων τους (40%), και στον συνολικό ψηφιακό μετασχηματισμό της τέχνης, λόγω των περιορισμών που επιβλήθηκαν για τον περιορισμό της εξάπλωσης του ιού. Εκτός από αυτό, ένα 36% των συμμετεχόντων δεν έδωσε συγκεκριμένη απάντηση.



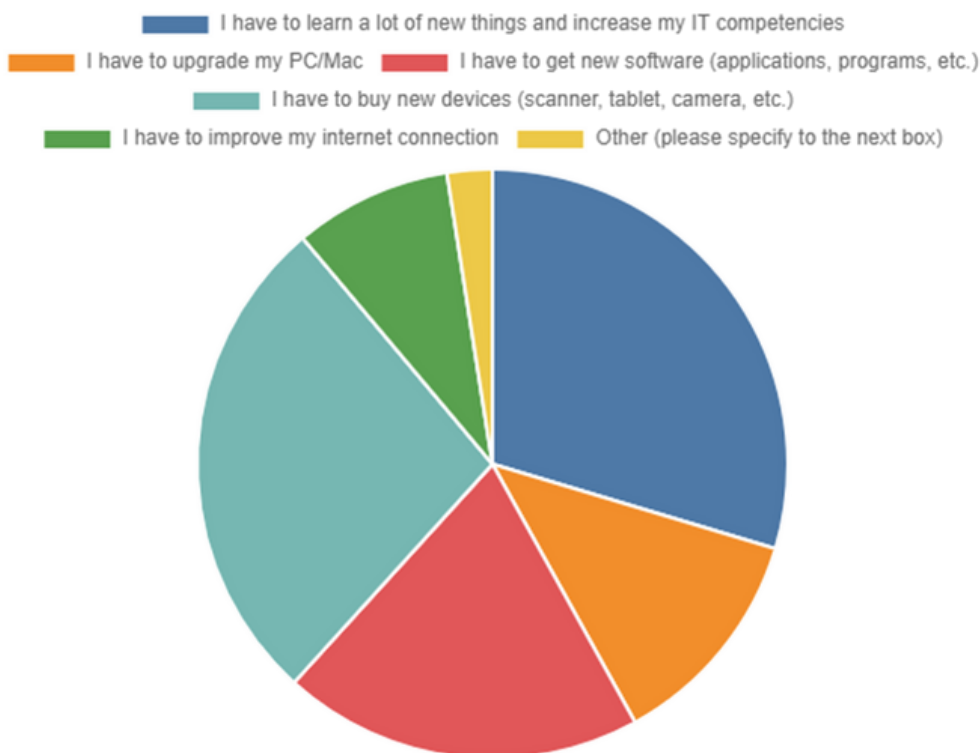
ΟΙ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

Τέλος, οι απαντήσεις που ακολουθούν αφορούν σε κάποια ερωτήματα σχετικά με την αυτοαξιολόγηση των συμμετεχόντων αναφορικά με τις ψηφιακές τους δεξιότητες, τα προβλήματα που μπορεί να αντιμετωπίσαν κατά τη χρήση κάποιων ψηφιακών εργαλείων στις διαδικασίες των έργων τους και τις ευκαιρίες που βλέπουν στην ψηφιοποίηση.

Συγκεκριμένα, οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες ανέφεραν «Ενδιάμεσες» (46%) έως «Βασικές» (44%) ψηφιακές δεξιότητες, ενώ ένα 8% ανέφερε «Προχωρημένες» και μόνο το 2% «Φτωχές δεξιότητες».

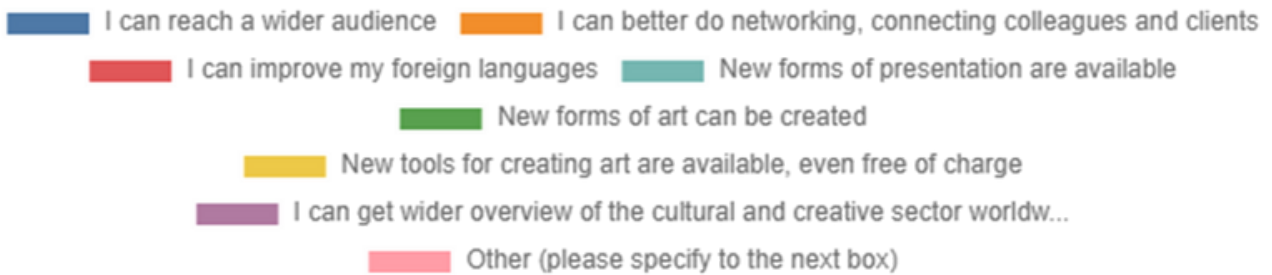


Ωστόσο, υπήρξαν αρκετές δυσκολίες στη χρήση των ψηφιακών εργαλείων. Οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες (48%) ανέφεραν ότι μια κύρια δυσκολία ήταν η άμεση ανάγκη να αυξηθούν οι ικανότητές τους στον τομέα της πληροφορικής και, ως εκ τούτου, να μάθουν γρήγορα πολλά νέα πράγματα. Υπάρχει όμως και μια άλλη αξιοσημείωτη δυσκολία που απασχόλησε πολλούς από τους συμμετέχοντες (44%), και αυτή ήταν η ανάγκη για εξοπλισμό, δηλαδή, η ανάγκη αγοράς νέων συσκευών για να μπορέσουν να εργαστούν. Η συνολική εικόνα των δυσκολιών που αντιμετωπίστηκαν απεικονίζεται στο διάγραμμα παρακάτω:



ΟΙ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

Τέλος, ενδιαφέρουσες είναι και οι απαντήσεις σχετικά με τις ευκαιρίες που βλέπουν οι ερωτηθέντες στην ψηφιοποίηση. Πολλοί (52%) ανέφεραν ως μεγάλη ευκαιρία το γεγονός ότι η ψηφιοποίηση μπορεί να βοηθήσει στην προσέγγιση ενός ευρύτερου κοινού. Επιπλέον, ένα 46% ανέφερε ότι η ψηφιοποίηση είναι χρήσιμη όσον αφορά στη δημιουργία δικτύων και συνδέσεων με συνεργάτες, πελάτες κλπ. Αναφέρονται όμως και άλλες αξιοσημείωτες ευκαιρίες, όπως ο μετασχηματισμός των παραδοσιακών μορφών με τις οποίες μπορεί να δημιουργηθεί και να παρουσιαστεί η τέχνη, τα νέα εργαλεία που παρέχονται για χάρη της δημιουργίας και οι γενικές πληροφορίες και η επισκόπηση σχετικά με τον πολιτιστικό κλάδο που μπορούν να αποκτηθούν. Όλα τα παραπάνω απεικονίζονται στο διάγραμμα:



ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ CULTURAL FOOTPRINT ΓΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥΣ



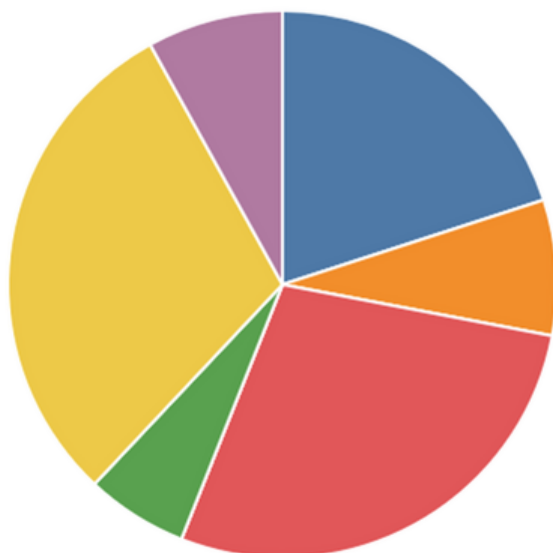
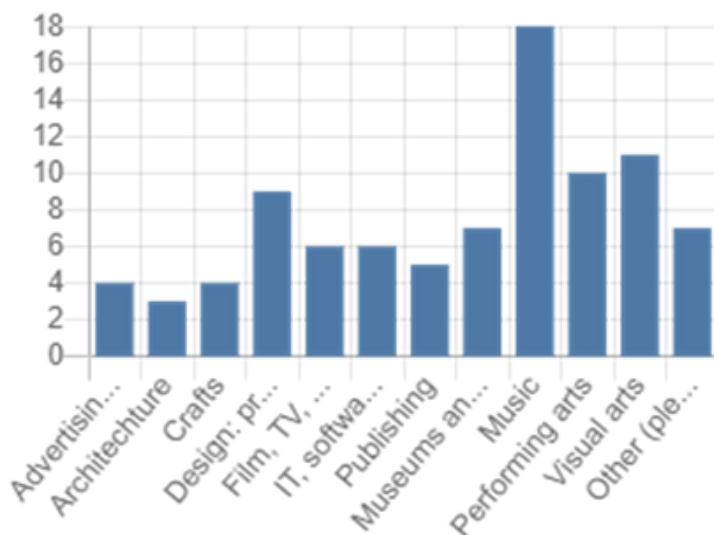
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Η ανάλυση των ευρημάτων αναφέρεται στα αποτελέσματα που προέκυψαν από το ερωτηματολόγιο, το οποίο ήταν προσανατολισμένο στους εργαζόμενους για τη νεολαία και στους σχετικούς ενδιαφερόμενους. Το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο συγκέντρωσε 50 απαντήσεις από 50 εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας και ενδιαφερόμενα μέρη, από τις πέντε συμμετέχουσες χώρες, τη Σουηδία, την Ελλάδα, την Τσεχία, την Ολλανδία και την Ιταλία.

Το ερωτηματολόγιο έχει ως στόχο να φέρει στο προσκήνιο τις απόψεις, τις ανάγκες και τις συστάσεις των συμμετεχόντων.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

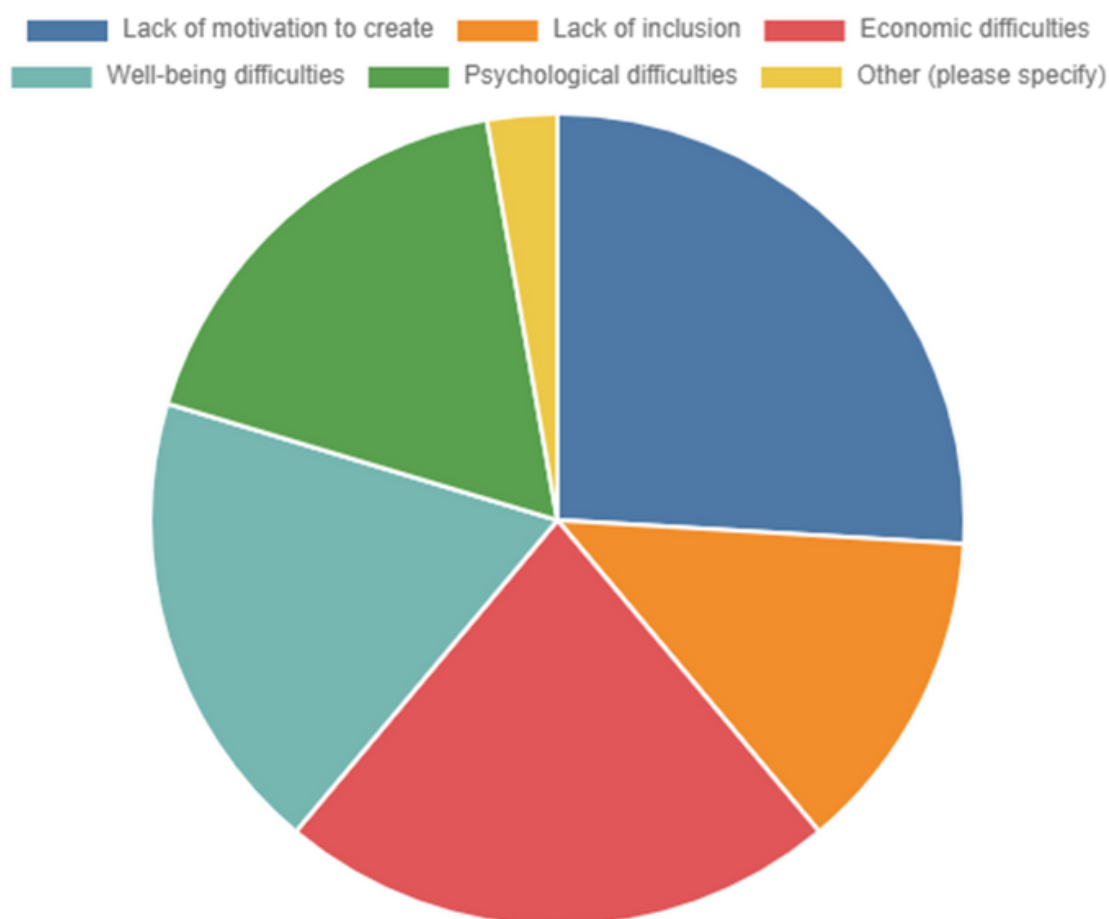
Όσον αφορά στο επαγγελματικό υπόβαθρο των ερωτηθέντων, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία εργάζεται στον τομέα της Μουσικής (40,5%), και στη συνέχεια ακολουθεί ο τομέας των Εικαστικών Τεχνών (23,67%) και ο τομέας των Παραστατικών Τεχνών (35,83%). Υπάρχει, ωστόσο, ένας σημαντικός αριθμός συμμετεχόντων που ανέφεραν ότι εργάζονται σε ορισμένους άλλους τομείς, όπως η μηχανική, η λογοτεχνία, ο κοινωνικός τομέας κ.λπ. (Βλ. διαγράμματα)



Πέραν αυτών, οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες ανέφεραν ότι δεν εργάζονται σε κάποιο ίδρυμα (31,25%), ενώ ορισμένοι ανέφεραν ότι εργάζονται σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς (29,17%) ή σχολεία (20,83%). Υπάρχουν, επίσης, αναφορές για άλλα συγκεκριμένα ιδρύματα στα οποία εργάζονται ορισμένοι συμμετέχοντες, όπως επιμελητήρια ή εμπορικά ιδρύματα (Βλ. γραφήματα)

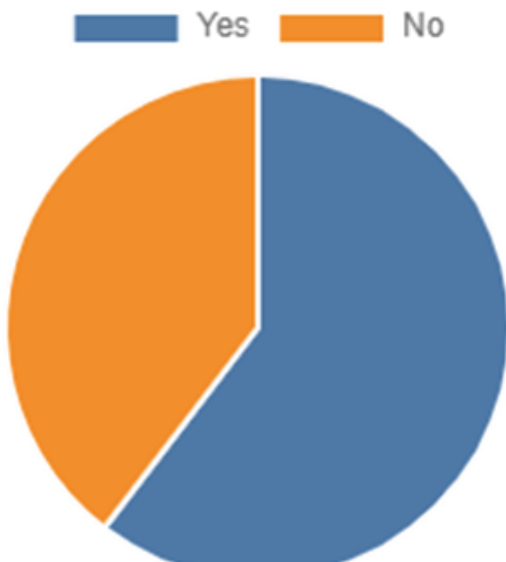
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΙΘΑΝΕΣ ΘΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

Υπάρχουν πολλά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πελάτες/μαθητές των ερωτηθέντων στη διαδικασία παραγωγής της τέχνης του, που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Αρχικά, οι περισσότεροι από αυτούς ανέφεραν έλλειψη κινήτρων για δημιουργία (58,33%). Αντιμετωπίστηκαν όμως και άλλα προβλήματα. Το 50% των ερωτηθέντων ανέφερε οικονομικές δυσκολίες, το 41,67% δυσκολίες ευημερίας και το 39,58% ανέφερε ψυχολογικές δυσκολίες (Βλ. γράφημα).

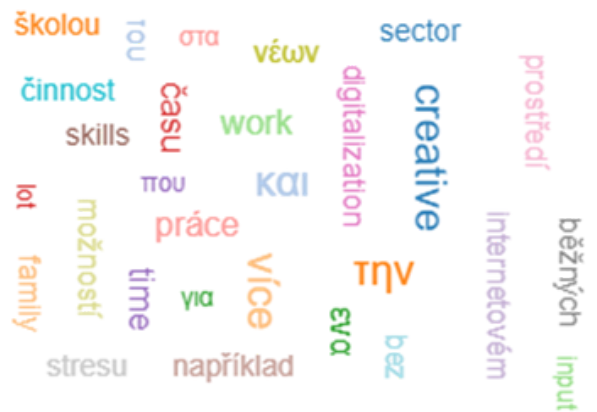


ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΙΘΑΝΕΣ ΘΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

Όσον αφορά στις πιθανές θετικές διαστάσεις της πανδημίας COVID-19 στον πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα, πάλι πολλοί από τους ερωτηθέντες φαίνεται να συμφωνούν με την ιδέα ότι η πανδημία μπορεί να είχε ορισμένες θετικές πτυχές. Μάλιστα, το 60,42% δήλωσε ότι πιστεύει στην ύπαρξη τέτοιων διαστάσεων, ενώ το υπόλοιπο 39,58% βρίσκεται να διαφωνεί με την ιδέα.

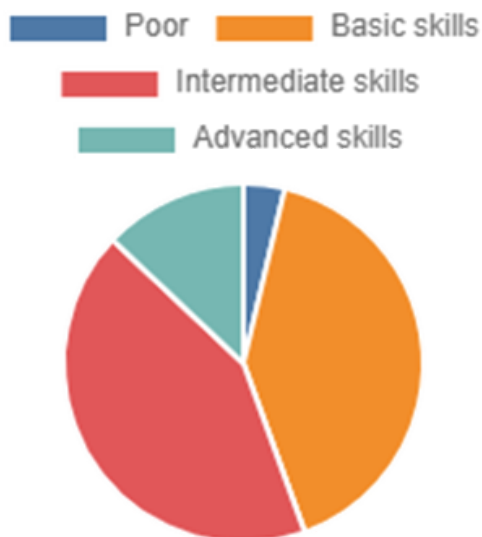


Ορισμένες συγκεκριμένες θετικές διαστάσεις, οι οποίες αποτυπώνονται και στο Word Cloud παρακάτω, περιλαμβάνουν την οικοδόμηση οικογενειακών σχέσεων κατά τη διάρκεια της πανδημίας και την εποχή της ψηφιοποίησης, γεγονός που μας οδηγεί στις ακόλουθες απαντήσεις σχετικά με τις ψηφιακές δεξιότητες και ευκαιρίες.



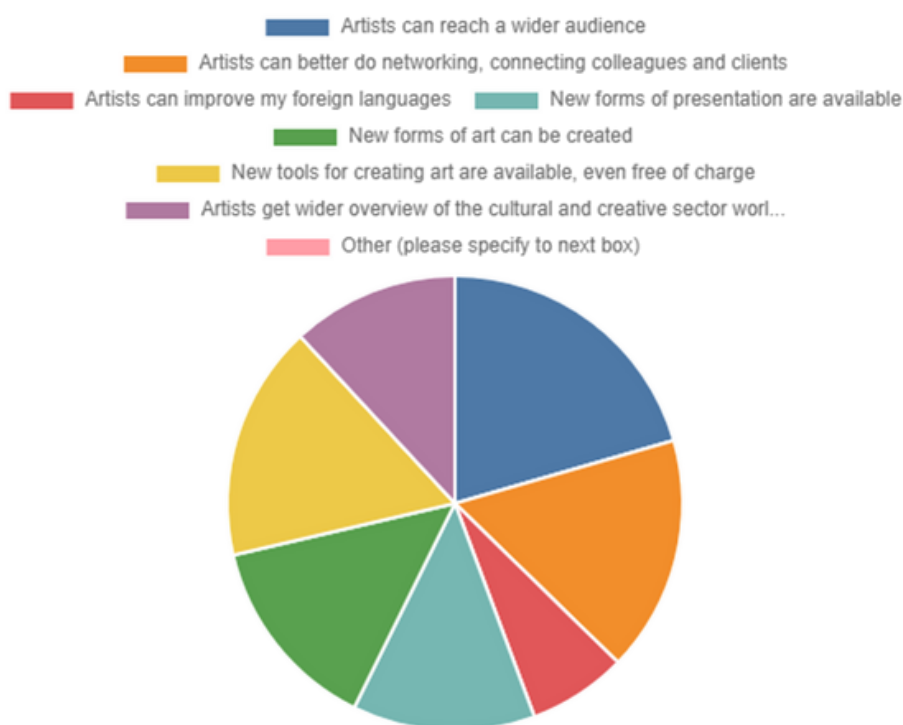
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

Όσον αφορά στις ψηφιακές δεξιότητες των πελατών/μαθητών των ερωτηθέντων, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία αναφέρει «Ενδιάμεσες Δεξιότητες» (47,92%) και «Βασικές Δεξιότητες» (45,83%). Υπάρχει, επίσης, ένα 15% που ανέφερε «Προηγμένες Δεξιότητες», ενώ μόνο το 6,25% ανέφερε «Κακές Δεξιότητες».



Οι ευκαιρίες που βλέπουν στην ψηφιοποίηση αποτελούν ένα άλλο ενδιαφέρον μέρος της έρευνας. Οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες (79,17%) θεωρούν την ψηφιοποίηση έναν τρόπο προσέγγισης ευρύτερου κοινού, ενώ πολλοί (64,58%) ανέφεραν, επίσης, ότι η ψηφιοποίηση μπορεί να βοηθήσει τους καλλιτέχνες να δημιουργήσουν δίκτυα και να συνδεθούν με πελάτες και συναδέλφους και να αποκτήσουν πρόσβαση σε εργαλεία -ακόμη και δωρεάν- για τη δημιουργία τους.

Αλλά είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι πολλοί συμφώνησαν και με κάποιες άλλες ευκαιρίες. Αυτές αναφέρονται στις νέες μορφές τέχνης και στην παρουσίασή τους (54,17% και 50%). Η συνολική εικόνα μπορεί να ληφθεί από το παρακάτω Διάγραμμα:

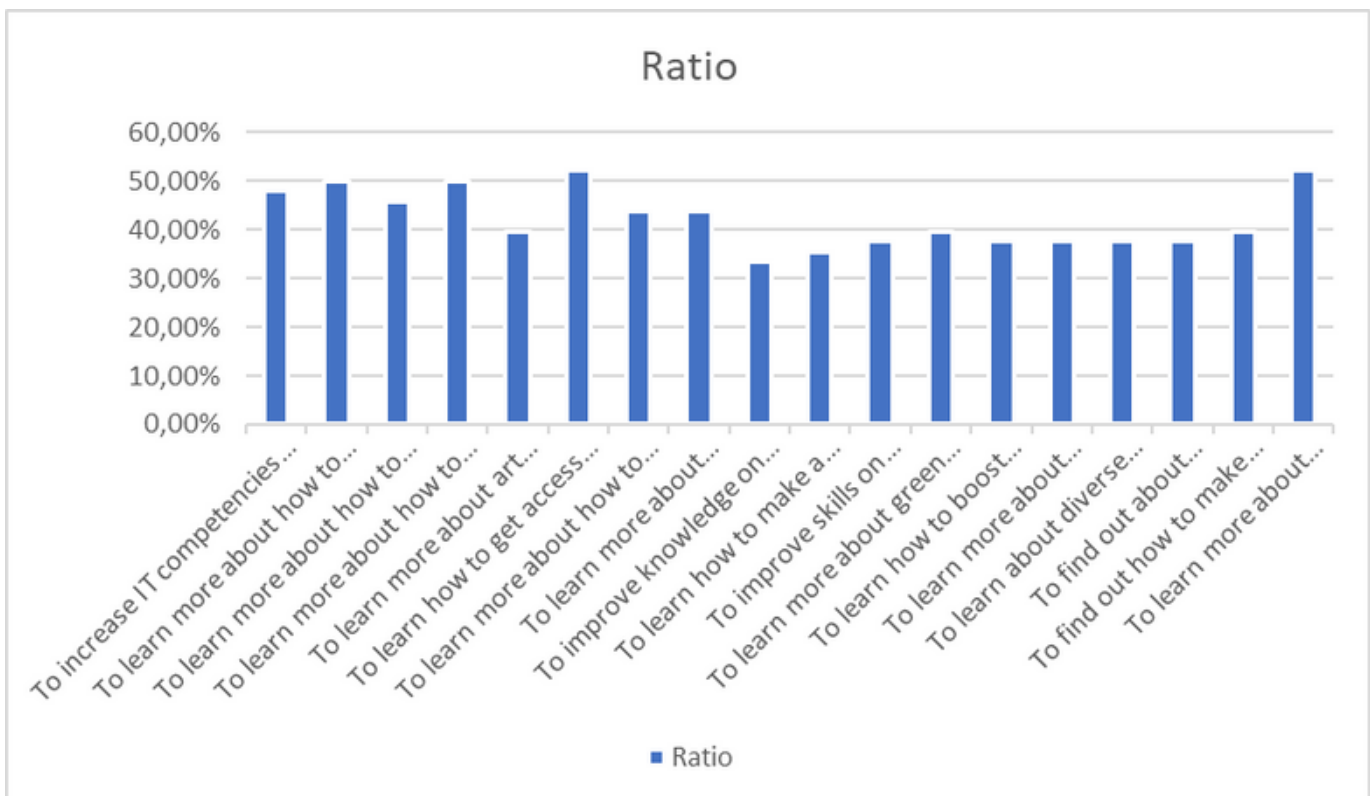




ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ/ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΘΟΥΝ

Το επόμενο μέρος της έρευνας αφορά σ' ένα σημαντικό ζήτημα, και αυτό είναι οι εκπαιδευτικές ανάγκες που αντιμετωπίζουν οι πελάτες/μαθητές των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας και οι οποίες πρέπει να ικανοποιηθούν. Η ερώτηση παρέχει αρκετές πιθανές εκπαιδευτικές ανάγκες και οι απαντήσεις δείχνουν το βαθμό στον οποίο οι ερωτηθέντες συμφωνούν με την εκάστοτε ανάγκη.

Το παρακάτω διάγραμμα απεικονίζει τις ανάγκες που θεωρούνται οι πιο σημαντικές από τους ερωτηθέντες. Οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες θεωρούν ότι θα πρέπει να ικανοποιηθούν οι ακόλουθες ανάγκες, ώστε οι πελάτες /μαθητές τους να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες που θα αυξήσουν τις ευκαιρίες τους ως καλλιτέχνες:



α) Περισσότερες γνώσεις σχετικά με νέα/καινοτόμα εργαλεία και τεχνολογίες που συνδέονται με την τέχνη και τον πολιτισμό (ζωντανή ροή, ζωντανή εκπομπή, επεξεργασία και δημοσίευση παραστάσεων κ.λπ.): το 52,08% των συμμετεχόντων απάντησε ότι πρόκειται για εκπαιδευτική ανάγκη υψηλού επιπέδου.

γ) Περισσότερες γνώσεις σχετικά με το πώς να προσεγγίζονται περισσότεροι πελάτες, πώς να προωθούνται τα έργα τέχνης και να αυξάνονται τα έσοδα των επαγγελματιών του καλλιτέχνη ή του δημιουργού: το 50% των συμμετεχόντων απάντησε ότι πρόκειται για εκπαιδευτική ανάγκη υψηλού επιπέδου.

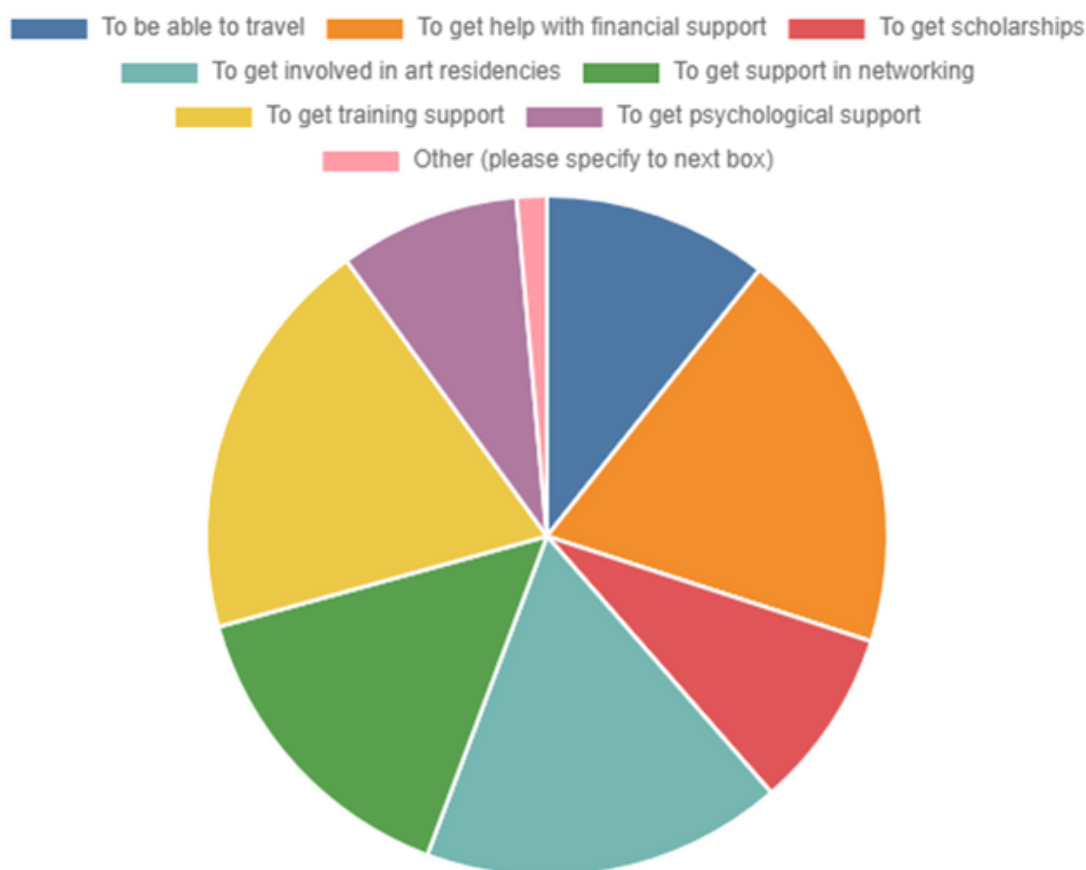
β) Γνώσεις για την απόκτηση πρόσβασης σε χρηματοδοτήσεις (επιδότησεις, συμμετοχική χρηματοδότηση κ.λπ.): το 52,08% των συμμετεχόντων απάντησε ότι πρόκειται για εκπαιδευτική ανάγκη υψηλού επιπέδου.

δ) Περισσότερες γνώσεις σχετικά με τον τρόπο επαγγελματικής παρουσίασης έργων τέχνης (πώς να δημιουργήσουν το βιογραφικό τους, το καλλιτεχνικό προφίλ και το πακέτο συνοδευτικών εγγράφων τύπου): το 50% των συμμετεχόντων απάντησε ότι πρόκειται για εκπαιδευτική ανάγκη υψηλού επιπέδου.

ε) Αύξηση ψηφιακών δεξιοτήτων: το 47,92% των συμμετεχόντων απάντησε ότι πρόκειται για ανάγκη κατάρτισης υψηλού επιπέδου.

ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΤΕΠΕΞΕΛΘΟΥΝ ΟΙ ΠΕΛΑΤΕΣ/ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΩΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ

Η έρευνα καταλήγει σε κάποιες απαντήσεις σχετικά με ορισμένες ανάγκες που αντιμετωπίζουν οι πελάτες/μαθητές των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας και χρειάζεται να ικανοποιηθούν για να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν ως καλλιτέχνες μετά την πανδημία. Συγκεκριμένα, η πλειονότητα των ερωτηθέντων (56,25%) απάντησε ότι η οικονομική και εκπαιδευτική υποστήριξη είναι δύο ανάγκες που είναι σημαντικές για τους καλλιτέχνες μετά τον COVID-19. Εκτός αυτού, οι προσωρινές διαμονές αναφέρονται, επίσης, ως σημαντικές από το 50% των συμμετεχόντων, η υποστήριξη στη δικτύωση από το 43,75% των συμμετεχόντων, ενώ σημαντική θεωρείται και η ψυχολογική υποστήριξη και οι υποτροφίες, από το 25% των ερωτηθέντων αντίστοιχα.



ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΤΕΠΕΞΕΛΘΟΥΝ ΟΙ ΠΕΛΑΤΕΣ/ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΩΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ

Οι ερωτηθέντες παρείχαν, επίσης, συγκεκριμένες ιδέες για την υποστήριξη (βοήθεια) που θα ήταν χρήσιμες για τους νέους καλλιτέχνες. Τέτοιες ιδέες είναι ορισμένα σχέδια και προγράμματα, και η χρηματοδοτική στήριξη απευθείας σε εθνικό επίπεδο, ενώ η ενίσχυση της εμπιστοσύνης φαίνεται να θεωρείται επίσης σημαντικός παράγοντας. Λεπτομέρειες απεικονίζονται στο Word Cloud παρακάτω:




Yes No Maybe



Τέλος, ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να διατυπώσουν τη γνώμη τους σχετικά με το κατά πόσον ο πολιτιστικός και δημιουργικός τομέας θα πρέπει να συμμετέχει περισσότερο στη χάραξη πολιτικής σχετικά με τα δικαιώματά τους ή όχι. Οι περισσότεροι από αυτούς (70,83%) απάντησαν ότι, ναι, οι τομείς θα πρέπει να συμμετέχουν περισσότερο στη χάραξη πολιτικής σχετικά με πολιτιστικά ζητήματα. Όσοι απάντησαν «Όχι», ή «Ίσως», εκπροσωπούνται εξίσου ένα ποσοστό της τάξεως του 14,59%.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Recommendations

- 
1. _____
 2. _____
 3. _____

Η ακόλουθη ενότητα αναφέρεται στις συστάσεις που προέκυψαν από την υλοποίηση του πρώτου μέρους του έργου CULTURAL FOOTPRINT, καθώς και από την ανάλυση των πορισμάτων των ερωτηματολογίων.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ο ρόλος των τεχνών και των καλλιτεχνών

Βελτίωση της κατανόησης του ρόλου της τέχνης στην κοινωνία, καθιστώντας τόσο τον καλλιτέχνη όσο και άλλους συμπληρωματικούς επαγγελματίες του τομέα πρεσβευτές αυτής της σχέσης. Ως εκ τούτου, προώθηση του τομέα μέσω νέων χρηματοδοτικών μοντέλων και συνεργασίας, όχι μόνο βραχυπρόθεσμα αλλά και μακροπρόθεσμα.

Αναγνώριση της ζωτικής αξίας του πολιτιστικού τομέα και προώθηση της ομαλής και δομημένης αναζωογόνησής του, μέσω προγραμμάτων καινοτομίας και παρέχοντας ευκαιρίες μάθησης στον τομέα αυτό για τις νέες γενιές.

Δημιουργία χώρου για μικρούς ανεξάρτητους, ανερχόμενους καλλιτέχνες. Επί του παρόντος, οι σκηνές μεγάλης κλίμακας κάνουν συχνά κρατήσεις για μεγάλους εμπορικούς καλλιτέχνες – καθώς δεν θέλουν να αναλάβουν το οικονομικό ρίσκο της κράτησης ενός μικρότερου ανεξάρτητου καλλιτέχνη. Οι σκηνές χρειάζονται οικονομική υποστήριξη, ώστε να μπορούν να υποστηρίξουν μικρούς, αναδυόμενους καλλιτέχνες και να αναλάβουν το «ρίσκο» της κράτησής τους.

Αναγνώριση του Brain-drain των νέων εργαζομένων του πολιτιστικού κλάδου που εγκατέλειψαν την εργασία τους κατά τη διάρκεια κρίσεων Covid-19. Πολλοί νέοι ανερχόμενοι καλλιτέχνες εγκατέλειψαν την σκηνή κατά τη διάρκεια του covid-19, και άρχισαν αντ' αυτού να εργάζονται ή εμπλέκονται με πανεπιστήμια. Η αναγνώριση και η έμπνευση αυτών να επιστρέψουν στον πολιτιστικό κλάδο είναι ζωτικής σημασίας για τους νέους αναδυόμενους καλλιτέχνες, ώστε να εξελίξουν το έργο τους και να δουν ένα μέλλον στον τομέα.

Είναι απαραίτητο να παρασχεθεί υποστήριξη και να ασκηθεί πίεση για την αναγνώριση του νομικού καθεστώτος του καλλιτέχνη, προκειμένου να κάνουμε ένα τεράστιο βήμα προς την «επαγγελματοποίηση» του τομέα και την απασχόληση των καλλιτεχνών σε άλλες βιομηχανικές περιοχές, παρέχοντάς τους ένα ευρωπαϊκό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας και μια ευρωπαϊκή φορολογία για την προώθηση της κινητικότητας.

Καθορισμός ενιαίου ορισμού που να αναγνωρίζεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με τους εργαζόμενους στον καλλιτεχνικό και πολιτιστικό τομέα, προκειμένου να μπορούν να αναγνωριστούν νομικά και δημόσια από όλα τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δικτύωση

Βελτίωση των ευρωπαϊκών διαδικτυακών πλατφορμών για την παροχή βοήθειας σε καλλιτέχνες και εργαζόμενους στον πολιτιστικό τομέα με ένα καινοτόμο σύστημα πληροφοριών που θα επιτρέπει στους πολίτες να μετακινούνται και να ταξιδεύουν και να ανταλλάσσουν πρακτικές και εμπειρίες.

Ευκαιρίες δικτύωσης.

Δημιουργία συνδέσεων – επέκταση του δικτύου των καλλιτεχνών, αφιέρωση χρόνου για συμμετοχή σε εκδηλώσεις και συνδιαλλαγή με άτομα. Ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της συμμετοχής σε εκδηλώσεις και ευκαιρίες δικτύωσης για νέους καλλιτέχνες ως τρόπου πρόσβασης σε πληροφορίες, προγράμματα χρηματοδότησης και προσέγγισης πιθανών πελατών.



ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Εκπαίδευση

Η μακροπρόθεσμη, διατομεακή συνεργασία στους τομείς της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και των κοινωνικών υποθέσεων είναι απαραίτητη, όπως και ο συντονισμός τους. Τα κράτη οφείλουν να παρέχουν ενεργό υποστήριξη και να επιτρέψουν μια τέτοια συνεργασία, υποστηρίζοντας ειδικά προγράμματα. Η ανάγκη αναγνώρισης της αξίας της δημιουργικής σκέψης σε αυτούς τους τομείς και παροχής βοήθειας σε άτομα που επιλέγουν να τους ακολουθήσουν, καθώς και η βελτίωση της εργασίας τους να μην αποτελούν εμπόδιο. Η βασισμένη στο διαδίκτυο πολιτιστική και εκπαιδευτική διάδοση, για παράδειγμα, να γίνει ο κανόνας.

Προκειμένου να διευρυνθεί και να βαθύνει η κατανόηση του σύγχρονου κόσμου από τους μαθητές, είναι απαραίτητο να υιοθετηθούν νέες παιδαγωγικές προσεγγίσεις στην τάξη. Μπορούμε να ξεκινήσουμε και πάλι με την προσαρμογή του εκπαιδευτικού συστήματος στο νέο γεωπολιτικό σύστημα, στις νέες τεχνολογίες, στις αλλαγές που έχουν πλέον τεθεί σε εφαρμογή, μόνο εάν αναγνωρίσουμε την αξία της τέχνης και του πολιτισμού ως αναπόφευκτες μεταβλητές για την εφαρμογή των πολιτικών κοινωνικής συνοχής σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Για να οικοδομηθεί μια πιο δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνία, είναι σημαντικό οι άνθρωποι σε όλη την Ευρώπη να επανεκτιμήσουν τις οπτικές τους και να συνεργαστούν σε κρατικό και δημοτικό επίπεδο για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Για να βοηθήσουμε στην ανάκαμψη της κοινωνίας μας, είναι σημαντικό να ξεκινήσουμε με την εκπαίδευση και να ανοίξουμε νέους δρόμους επικοινωνίας μεταξύ των πολλών τμημάτων του πληθυσμού και των διαφόρων ανθρώπων που απαρτίζουν την κοινωνία μας. Εκπαίδευση όχι μόνο για την εμφάνιση νέων αρχών στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, αλλά και για να εξοπλίσει τους δημιουργούς με τους πόρους που χρειάζονται για να γίνουν ενεργά υποκείμενα σε αυτόν τον μετασχηματισμό και να επαναπροσδιορίσουν τους δικούς τους επαγγελματικούς ρόλους. Οι νέες μορφές ψηφιοποίησης μας ώθησαν να επαναξιολογήσουμε τις εκπαιδευτικές μας πρακτικές, οι οποίες πρέπει να συγχωνευθούν με πιο συμβατικές μορφές εκπαίδευσης, προκειμένου να αποτρέψουμε περαιτέρω την περιθωριοποίηση και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Στο ξέσπασμα της πανδημίας του Covid-19, τα προγράμματα Erasmus+ αποδείχθηκαν εξαιρετικά προσαρμόσιμα. Προσέφεραν εκπαιδευτικές ανταλλαγές, βραχυπρόθεσμη κατάρτιση και ευκαιρίες υλοποίησης έργων ζωτικής σημασίας για τον τοπικό πληθυσμό, ακόμη και πριν χτυπήσει η πανδημία. Οι ψηφιακές ή διαδικτυακές ανταλλαγές σπουδών, η πρακτική άσκηση και οι καλλιτεχνικές συνεργασίες ενθαρρύνθηκαν από το Erasmus το 2020, παρέχοντας σε άτομα, που ενδέχεται να μην είχαν πρόσβαση σε αυτά προηγουμένως, μια πληθώρα νέων ευκαιριών. Τα άτομα από μη προνομιούχα κοινωνικοοικονομικά περιβάλλοντα, τα άτομα με σωματικές ή διανοητικές αναπηρίες, τα άτομα που αντιμετωπίζουν γλωσσικά προβλήματα και τα άτομα που διαμένουν σε απομακρυσμένες περιοχές είναι μόνο μερικά παραδείγματα. Επίσης, ως αποτέλεσμα, η τεχνολογική επάρκεια των συμμετεχόντων έχει βελτιωθεί δραματικά. Το νέο σχέδιο Erasmus+ για την περίοδο 2021-2027 αποτελεί αναπόσπαστη πτυχή της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι στόχοι του είναι να διατηρήσει τη δέσμευση του προγράμματος για διαφορετικότητα και ένταξη, τεχνολογική πρόοδο και βιωσιμότητα.

Καταπολέμηση της κοινωνικής απομόνωσης μέσω της χρήσης της τέχνης και του πολιτισμού ως μέσου διδασκαλίας. Όταν εργάζεστε σε σχολικές πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση ζητημάτων κοινωνικού αποκλεισμού και περιθωριοποίησης, εξετάστε το ενδεχόμενο ενσωμάτωσης της τέχνης στο πρόγραμμα σπουδών και συμβουλευτείτε τους εκπαιδευτικούς σχετικά με καινοτόμες προσεγγίσεις στη διδασκαλία. Εκπαιδεύστε τους εκπαιδευτικούς σχετικά με τον τρόπο χρήσης της τέχνης και της δημιουργικότητας στην τάξη ως εργαλείων για την επίλυση πραγματικών προβλημάτων και την καλλιέργεια ενδοσκόπησης και προβληματισμού.

Η μακροπρόθεσμη ευαισθητοποίηση για την κοινωνική πολιτική μπορεί να βελτιωθεί με την αύξηση του αριθμού των καλλιτεχνών που είναι παρόντες στα εκπαιδευτικά ιδρύματα σε ρόλο νέων επαγγελματιών.

Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να ενθαρρύνονται να φιλοξενούν περισσότερους καλλιτέχνες και εργαζόμενους του πολιτιστικού τομέα. Οι εκπαιδευτικοί σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στην ενσωμάτωση περισσότερων θεμάτων που σχετίζονται με την τέχνη στα μαθήματά τους. Ενσωμάτωση καλλιτεχνικών πρακτικών και στρατηγικών κριτικής σκέψης σε διεπιστημονικά γνωστικά αντικείμενα. Αξιοποίηση της επιρροής και των επιλογών που παρέχουν τα πολιτιστικά ιδρύματα για εκπαιδευτικούς σκοπούς (περισσότερες φυσικές επισκέψεις και εκμάθηση έργων σε γκαλερί, μουσεία, θέατρα κ.λπ.).

Ενσωματώστε μαθήματα σχετικά με την πολιτική και την κοινωνική αλλαγή, καθώς και τις επιχειρήσεις τέχνης, σε μαθήματα κατάρτισης καλλιτεχνών.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ψηφιοποίηση

Οι επιχειρήσεις σε όλους τους κλάδους, αλλά ειδικά εκείνες που ασχολούνται με τον πολιτισμό και τις τέχνες, έχουν υιοθετήσει ψηφιακά εργαλεία για να παρέχουν εικονική πρόσβαση σε πολιτιστικές δραστηριότητες για το ευρύ κοινό ως αποτέλεσμα του covid-19. Οι εταιρείες, τα μικρά ιδρύματα και οι ενώσεις έπρεπε να επανεξετάσουν ριζικά τα επιχειρηματικά τους μοντέλα ως αποτέλεσμα αυτής της αλλαγής. Ενώ πριν εστίαζαν στην δια ζώσης αλληλεπίδραση, όπως με ζωντανές εμφανίσεις, παραστάσεις, εκθέσεις και ούτω καθεξής, τώρα η αλληλεπίδραση είναι διαδικτυακή, εξαιτίας της πανδημίας. Ορισμένα πολιτιστικά ιδρύματα, όπως μουσεία και γκαλερί, θέατρα και αίθουσες συναυλιών, έχουν αρχίσει να μεταδίδουν παραστάσεις προκειμένου να δημιουργήσουν εικονικές περιηγήσεις συλλογής τέχνης, ψηφιακά ηλεκτρονικά βιβλία και διαδικτυακά συνέδρια, όλα με στόχο να διασφαλιστεί ότι οι άνθρωποι έχουν ενεργή πρόσβαση στον πολιτισμό ακόμη και κατά την περίοδο της πανδημίας. Η πολιτιστική κοινότητα άρχισε να βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στα κοινωνικά δίκτυα ως πλατφόρμες προώθησης και οικοδόμησης επαγγελματικών σχέσεων.

Πράγματι, αυτές οι προσπάθειες έχουν δείξει ως επί το πλείστον πώς ο πολιτισμός μπορεί γρήγορα να αναδιαμορφωθεί και να αναπτυχθεί, στην προσπάθεια να είναι όσο το δυνατόν πιο περιεκτικός ακόμη και σε μια δύσκολη εποχή. Αλλά αυτή η ψηφιακή επιτάχυνση έχει αποκαλύψει ένα ευρύ χάσμα γενεών κι ένα κοινωνικό χάσμα, επειδή πολλά άτομα στερούνται επαρκούς εκπαίδευσης, όσον αφορά στις δεξιότητες σε αυτά τα θέματα. Η «αναγκαστική» υιοθέτηση των κοινωνικών δικτύων και των ψηφιακών πλατφορμών από πολλούς ανθρώπους που δεν είχαν συνηθίσει να τα χρησιμοποιούν σε καθημερινή βάση είχε ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό τους από αυτή την ψηφιακή κοινωνία, σε αντίθεση με την ένταξη που ήταν πάντα το κύριο και θεμελιώδες χαρακτηριστικό του πολιτιστικού κόσμου.

Θέσπιση κατάλληλων νόμων περί πνευματικών δικαιωμάτων για την ψηφιακή τέχνη. Αναγνώριση του ψηφιακού πολιτιστικού και καλλιτεχνικού έργου με τους κατάλληλους νόμους περί πνευματικών δικαιωμάτων, προκειμένου να προστατευθεί το ψηφιακό έργο/δημιουργία και να διευκολυνθεί η διαδικασία νόμιμης αναγνώρισής του, διασφαλίζοντας αμοιβή για τον δημιουργικό τομέα.

Βελτίωση της ικανότητας των καλλιτεχνών να χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία για την καριέρα τους μέσω νέων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, ώστε να επεκτείνουν την παρουσία τους και την επιρροή τους στον ψηφιακό κόσμο.

Προώθηση της ψηφιακής εκπαίδευσης - ένα νέο ψηφιακό μοντέλο κατάρτισης που θα επιτρέπει τη συμμετοχή ολόκληρης της κοινωνίας χωρίς κανέναν αποκλεισμό για μια δημοκρατική διαδικασία κοινωνικής ένταξης.

Προώθηση ψηφιακών δεξιοτήτων. Η απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων είναι ζωτικής σημασίας για: τον προγραμματισμό συναντήσεων μέσω zoom, της παρουσίαση της εργασία στο διαδίκτυο και, επίσης, την κοινοποίηση την εργασία σε διαφορετικούς ιστότοπους δημοπρασιών ή ως ροή μουσικού και κοινοποίηση τη δουλειά στο Spotify.

Η ανάπτυξη δεξιοτήτων στη ζωντανή ροή είναι χρήσιμη για τους καλλιτέχνες, τα συγκροτήματα και τους μουσικούς για να μπορούν να διαδώσουν τις συναυλίες, τα άλμπουμ και τις παραστάσεις τους.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ψηφιοποίηση

Πρέπει να υπάρξουν περισσότερες ευκαιρίες για μεμονωμένους καλλιτέχνες και καινοτόμους πολιτιστικούς φορείς να εξασφαλίσουν χρηματοδοτήσεις για το έργο τους. Να μειωθεί η πολυπλοκότητα της διαδικασίας χρηματοδότησης.

Κεφαλαιουχικές δαπάνες για την ενίσχυση του πολιτιστικού κλάδου. Πρέπει να αυξηθεί η δημόσια χρηματοδότηση για τις τέχνες και επίσης να προωθηθούν οι συμπράξεις ιδιωτικού και δημοσίου τομέα. Επίσης, είναι σημαντικό να καταστεί απλούστερη για τους καλλιτέχνες και άλλους παραγωγούς πολιτιστικών αγαθών η λήψη αυτών των κεφαλαίων.

Φαίνεται ότι η ιδιωτική χρηματοδότηση για τις τέχνες είναι ανύπαρκτη. Φυσικά, υπάρχουν οι χρηματοδοτήσεις crowdfunding και άλλοι τύποι δημόσιας συγκέντρωσης χρημάτων. Πώς μπορούν οι ιδιοκτήτες πολιτιστικών επιχειρήσεων να αποφύγουν αυτά τα πιθανά προβλήματα; Απάντηση στα ερωτήματα σχετικά με το ποια χρηματοδότηση θα επιδιωχθεί και πώς θα την αποκτηθεί.

Πρώθηση της ομαλής και δομημένης αποκατάστασης του πολιτιστικού τομέα μέσω προγραμμάτων καινοτομίας και δίνοντας στους νέους πρόσβαση στην εκπαίδευση και την κατάρτιση σε αυτόν τον τομέα.

Καθοδήγηση. Για να βοηθηθούν οι εκκολλητόμενοι καλλιτέχνες να περιηγηθούν στη δύσκολη αγορά τέχνης και να εντοπίσουν τις σωστές εκπαιδευτικές και χρηματοδοτικές επιλογές, είναι σημαντικό να ενθαρρυνθούν οι συνεδρίες καθοδήγησης (εάν δεν είναι οικονομικά εφικτή η ύπαρξη ενός διευθυντή).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ



CONCLUSION

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η πρώτη έρευνα που μόλις αναλύθηκε είχε ως στόχο να σκιαγραφήσει και να χαρτογραφήσει την τρέχουσα επαγγελματική κατάσταση των νέων καλλιτεχνών, τα προβλήματα που αντιμετώπισαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, όσον αφορά στη δημιουργία, αλλά και στην επικοινωνία των έργων τους, και την άποψή τους για τη διαδικασία ψηφιοποίησης που έχουμε δει τα τελευταία δύο χρόνια, από τότε που εμφανίστηκε η πανδημία, και τις αρμοδιότητές τους επί του θέματος.

Πρώτον, όσον αφορά στο υπόβαθρο –τόσο το προσωπικό όσο και το επαγγελματικό– των ερωτηθέντων, πρέπει να σημειωθεί η ποικιλομορφία που παρουσιάζει. Όσον αφορά στο φύλο, για παράδειγμα, παρόλο που η πλειοψηφία των συμμετεχόντων ανέφερε "Θήλυ", η ύπαρξη επίσης "Ανδρών" και "Μη Δυαδικών" ερωτηθέντων αποδεικνύει την ποικιλομορφία των συμμετεχόντων. Αυτή η ποικιλομορφία ενισχύεται επίσης από τις πολυάριθμες χώρες που συμμετείχαν στην έρευνα (με βάση τη χώρα διαβίωσης των συμμετεχόντων) και τα πολλά διαφορετικά επαγγελματικά υπόβαθρα, τα οποία αφορούσαν από ανεξάρτητους καλλιτέχνες και φοιτητές ακόμη και μητέρες και από άτομα με πτυχία έως άτομα που ανέφεραν εγκατάλειψη. Ως αποτέλεσμα, η ποικιλομορφία των συμμετεχόντων οδηγεί επίσης σε μια ποικιλία απαντήσεων.

Συγκεκριμένα, οι απαντήσεις σχετικά με τις δυσκολίες είναι ενδιαφέρουσες και δείχνουν ότι οι περισσότεροι άνθρωποι, ανεξάρτητα από τη χώρα καταγωγής ή το υπόβαθρό τους, αντιμετώπισαν τουλάχιστον μία ίδια δυσκολία κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Αυτή ήταν η ακύρωση εκδηλώσεων και το κλείσιμο χώρων, λόγω των περιορισμών που έπρεπε να επιβάλει κάθε πολιτεία προκειμένου να περιοριστεί η εξάπλωση της πανδημίας COVID-19 και να προστατευθούν τα εθνικά συστήματα υγείας. Ωστόσο, εκτός από αυτό, οι συμμετέχοντες ανέφεραν και αρκετές άλλες δυσκολίες, όπως η οικονομική ανασφάλεια, η οποία προκλήθηκε επίσης από την αδυναμία τους να πουλήσουν ή να προωθήσουν το έργο τους. Και αυτό, με τη σειρά του, οδήγησε σε έλλειψη κινήτρων για ολόκληρη τη διαδικασία δημιουργίας. Όλα τα παραπάνω, δείχνουν την επισφάλεια που είχε να αντιμετωπίσει ο πολιτιστικός κλάδος κατά τη διάρκεια της πανδημίας, παρά τις κάποιες θετικές διαστάσεις της –οι οποίες αναφέρθηκαν και από τους ερωτηθέντες– και αφορούσαν, κυρίως, στην ψηφιοποίηση των πολιτισμικών διαδικασιών.

Και, εν κατακλείδι, αυτό μας οδηγεί στην άποψη των ερωτηθέντων για την ψηφιοποίηση, την οποία πυροδότησε η πανδημία. Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες ανέφεραν επαρκείς ψηφιακές δεξιότητες. Αλλά, εκτός από αυτό, οι συμμετέχοντες ανέφεραν μερικές μεγάλες ευκαιρίες που μπορεί να προσφέρει η ψηφιοποίηση, όπως η ευκαιρία να προσεγγίσουν ευρύτερο κοινό και να ενισχύσουν τη συνεργασία μεταξύ διαφορετικών πολιτισμικών πεδίων, μέσω της δημιουργίας διαδικτυακών δικτύων – ευκαιρίες που πρέπει πάντα να λαμβάνονται υπόψη κατά την αναζήτηση νέων ευκαιριών για τον πολιτιστικό τομέα.

Σχετικά με τη δεύτερη έρευνα, αυτή στόχευε στην ανάλυση της επισκόπησης των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας για την τρέχουσα κατάσταση των πελατών/μαθητών τους, σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετώπισαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας, ως προς την καλλιτεχνική δημιουργία, τις ψηφιακές τους δεξιότητες, τις εκπαιδευτικές διαδικασίες στις οποίες πρέπει να υποβληθούν για να αποκτήσουν συγκεκριμένες γνώσεις και δεξιότητες, τη γνώμη τους σχετικά με τη θέση που πρέπει να έχει ο πολιτιστικός τομέας στη χάραξη πολιτικής για τις πολιτιστικές πρακτικές και τις ανάγκες των νέων καλλιτεχνών σήμερα, προκειμένου να αντεπεξέλθουν στη μετά COVID-19 εποχή.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όσον αφορά στο υπόβαθρο των ερωτηθέντων, αντιπροσωπεύουν όλες τις ηλικιακές ομάδες σχεδόν εξίσου. Εκτός αυτού, οι περισσότεροι από αυτούς δεν διαθέτουν θεσμικό υπόβαθρο, ενώ άλλοι εργάζονται σε σχολεία ή μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς. Και όσον αφορά στον τομέα στον οποίο εργάζονται οι ίδιοι και οι πελάτες/μαθητές τους, οι περισσότεροι από αυτούς προέρχονται από τον Τομέα της Μουσικής ή τις Εικαστικές και Παραστατικές Τέχνες. Όλα τα παραπάνω προωθούν την ιδέα ότι εκπροσωπούν τον πολιτιστικό τομέα με επαρκή τρόπο και μπορούν να παρέχουν σημαντικές πληροφορίες σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση των νέων καλλιτεχνών και τις ανάγκες τους για ένα δημιουργικό μέλλον.

Οι πληροφορίες αυτές αφορούσαν, πρώτον, σε ορισμένες ανάγκες κατάρτισης· αυτά που αναδείχθηκαν περισσότερο αφορούσαν στην ανάγκη για γνώση πάνω στα νέα και καινοτόμα εργαλεία, π.χ. ζωντανή ροή κ.λπ., στην πρόσβαση σε χρηματοδοτική υποστήριξη, π.χ. επενδύσεις crowdfunding, στις πληροφορίες σχετικά με την προώθηση έργων τέχνης και, γενικά, σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους ένας καλλιτέχνης μπορεί να προσεγγίσει πελάτες και να αυξήσει τα έσοδά του, στις γνώσεις σχετικά με μια επαγγελματική παρουσίαση έργων τέχνης, π.χ. καλλιτεχνικό προφίλ κ.λπ., και, τέλος, στις ψηφιακές δεξιότητες.

Υπάρχουν επίσης πράγματα που πρέπει να διασφαλιστούν προκειμένου να βοηθηθούν οι νέοι καλλιτέχνες να προχωρήσουν με αυτοπεποίθηση στο μέλλον μετά τον COVID-19. Τέτοιες ανάγκες αφορούν στην οικονομική στήριξη που πρέπει να τους παρέχεται, στις προσωρινές διαμονές για την ανταλλαγή ιδεών και τη δημιουργία νέων ιδεών, στις υποτροφίες, αλλά και στην ψυχολογική υποστήριξη. Και για να ικανοποιηθούν αυτές οι ανάγκες, η έρευνα καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο πολιτιστικός τομέας θα πρέπει να έχει σταθερή θέση στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και χάραξης πολιτικής όταν πρόκειται για θέματα που αφορούν στον πολιτισμό και στην τέχνη, γενικότερα.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των ερευνών που διεξήχθησαν και τα συμπεράσματα που συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια του πρώτου μέρους του έργου, είναι εμφανής η ανάγκη για εκμάθηση νέων μοντέλων εργασίας και απόκτηση γνώσεων σχετικά με την επιχειρηματική δραστηριότητα των νέων καλλιτεχνών. Άμεσος στόχος είναι η προώθηση της επιχειρηματικής νοοτροπίας μέσα από νέα επιχειρηματικά μοντέλα που εξυπηρετούν τις ανάγκες των νέων καλλιτεχνών.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Country reports - <https://www.culturalpolicies.net/covid-19/country-reports/nl/#1587122873287-399f2428-ab5f>
- A time to reimagine and reinvent. <https://www.friendsofeurope.org/insights/a-time-to-reimagine-and-reinvent/>
- Country Reports EU. Compendium Cultural Policies & Trends. <https://www.culturalpolicies.net/covid-19/country-reports/>
- Digital rights in the COVID-19 era. Eurocities. <https://eurocities.eu/latest/digital-rights-in-the-covid-19-era/>
- MEPs call for common minimum social standards for artists and cultural workers. <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20210923IPR13402/meps-call-for-common-minimum-social-standards-for-artists-and-cultural-workers>
- Key indicators for a stronger digital Europe. <https://www.digitaleurope.org/key-indicators-for-a-stronger-digital-europe/>
- The role that arts and culture can play in the recovery <https://www.friendsofeurope.org/insights/the-role-that-arts-and-culture-can-play-in-the-recovery/>
- Towards new EU rules to remove obstacles for the collective bargaining of cultural workers. <https://cultureactioneurope.org/news/towards-new-eu-rules-to-remove-obstacles-for-the-collective-bargaining-of-cultural-workers/>
- Why arts and culture must be the cornerstone of European recovery plans <https://www.friendsofeurope.org/insights/why-arts-and-culture-must-be-the-cornerstone-of-european-recovery-plans/>
- 1980 Recommendation concerning the Status of the Artist. Unesco. <https://en.unesco.org/creativity/governance/status-artist>
- EU Budget: a new European Social Fund Plus. European Commission. <https://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=67&langId=en&newsId=9118>
- Europe 2020. A European Strategy for smart, sustainable and inclusive growth. European Commission. <https://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMPLET%20EN%20BARROSO%20%20%20007%20-%20Europe%202020-%20EN%20version.pdf>
- Time for the European Union to Integrate Culture in its Social Policy. KEA. <https://keanet.eu/opinions/time-for-the-european-union-to-integrate-culture-in-its-social-policy/>
- En översyn av pandemins effekter inom kulturområdet. Doi: https://kulturanalys.se/wp-content/uploads/2021/04/En-oversyn-av-pandemins-effekter-inom-kulturomradet_210415.pdf (assessed September 21, 2022)

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- <https://www.mynewsdesk.com/se/helenewigrenprbeyond/documents/rapport-laat-oss-jubla-igen-beskrivning-av-nulaege-och-akuta-behov-foer-sveriges-kulturarrangoerer-en-rapport-fraan-sveriges-producenter-och-punkt-punkt-punkt-360576> (assessed September 21, 2022)
- En översyn av pandemins effekter inom kulturområdet. Doi: https://kulturanalys.se/wp-content/uploads/2021/04/En-oversyn-av-pandemins-effekter-inom-kulturomradet_210415.pdf (assessed September 21, 2022)
- SEK 1 billion to culture and sport as a result of the impact of the COVID-19 virus, Press Release, Sweden's Ministry of Culture. Doi: <https://www.government.se/press-releases/2020/03/sek-1-billion-to-culture-and-sport-as-a-result-of-the-impact-of-the-covid-19-virus/> (assessed September 21, 2022)
- Pavla Petrová (February 22, 2021), Mapping the Impact of Covid-19 on the Cultural Sector. Doi: <https://www.culturalpolicies.net/covid-19/country-reports/cz/> (assessed September 20, 2022)
- Roberta Capozucca (January 25, 2022), Culture and PNRR, the 2% target has been achieved? Doi: <https://www.ilsole24ore.com/art/cultura-e-pnrr-l-obiettivo-2percento-e-stato-raggiunto-AERtx19> (assessed September 20, 2022)
- Roberta Capozucca (May 15, 2020), Cultural professionals, who will survive? Doi: <https://www.ilsole24ore.com/art/professionisti-settore-culturale-chi-sopravvivera-ADCiueQ> (assessed September 20, 2022)
- OECD Survey (September 7, 2020), Culture shock: COVID-19 and the cultural and creative sectors. Doi: https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=135_135961-nenh9f2w7a&title=Culture-shock-COVID-19-and-the-cultural-and-creative-sectors (assessed September 20, 2022)
- Art Workers Italy (2021), Sector Survey. Doi: <https://artworkersitalia.it/ricerche/indagine-di-settore/> (assessed September 20, 2022)
- Council of Europe/ERICarts: "Compendium of Cultural Policies and Trends in Europe", 17th edition 2015. Available from World Wide
- Culture Action Europe & Dâmaso, M. 2021, Research for CULT Committee – The situation of artists and cultural workers and the post-COVID-19 Cultural Recovery in the European Union, European Parliament, Policy Department for Structural and Cohesion Policies, Brussels

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

